

NUMMER 1
20e jaargang

MAART 2005 ➤ JEUGDBELEID KWEKT VERBITTERDE JONGEREN ➤
OP DE BRES VOOR TSUNAMISLACHTOFFERS ➤ ALUMNI OP WEG NAAR WERK
➤ DE RUG IN EN ROND DE OORLOG ➤ MATERIALEN VOOR DE TOEKOMST

Magazine
voor alumni
en relaties

Broerstraat 5

RUG

Comenius

Executive leergangen over visie en leiderschap

In samenwerking met de topuniversiteiten van Harvard, Yale, Berkeley, Leuven, Parijs, Heidelberg, Bologna, Praag, Cambridge en Groningen

Nationale Comenius Leergang

Executive programma over visie en leiderschap met een keur aan inzichten uit de klassieke wetenschapsgebieden: wijsbegeerte en religie, recht, sociale, medische en natuurwetenschappen, letteren en economie. Niet 'koude' academische kennis staat centraal, maar kennis die verrijkt is met de persoonlijke visie en levenservaring van vooraanstaande docenten. De leergang is een investering in de veelzijdigheid van de deelnemers.

Tijdsduur: 7 x 2 aaneengesloten dagen gespreid over 7 maanden
Start: donderdag 19 mei 2005
Locatie: centraal in Nederland

"Comenius heeft mijn rugzak opnieuw geordend: dé waarheid zit er niet meer in. Wel verschillende waarheden naast elkaar die me helpen om de omgeving beter te interpreteren." Oud-deelnemer mr. Leo Witvliet, vml. CEO Resources Connection

American Comenius Course

Executive topprogramma over 'leiderschap en spirit' in samenwerking met docenten van de klassieke Amerikaanse universiteiten Harvard, Yale en Berkeley. De American Comenius Course bestaat uit twee modules van ieder een week. Tijdens de eerste studieweek concentreren topdocenten van Harvard zich op 'the concept of power'. In Yale staat 'the concept of dignity' centraal. De tweede studieweek bestaat uit een tweedaagse treinreis met de befaamde California Zephyr van Chicago naar San Francisco en een driedaags verblijf aan de universiteit van California in Berkeley. 'Breaking new ground' en 'out of the box thinking' zijn hier de leidende thema's.

Tijdsduur: 2 studiereizen van een week
Start: zondag 22 mei 2005
Locaties: Cambridge, New Haven en Berkeley (USA)

"De American Comenius Course is een unieke gebeurtenis die je dwingt los te laten en vragen te stellen over de essentie van leiderschap. De colleges in de trein van Chicago naar San Francisco leveren de context en de metafoer. Niet te vergelijken met andere welbekende top executive programma's."
Oud-deelnemer Gerard Bosman, Secretaris Raad van Bestuur MN Services NV

Europese Comenius Leergang

Internationaal executive programma waarin leiderschapontwikkeling centraal staat. In samenwerking met de internationaal vermaarde universiteiten van Leuven, Parijs, Heidelberg, Bologna, Praag, Cambridge en Groningen worden vakoverstijgende inzichten uit zeven klassieke wetenschapsgebieden aangereikt. De leergang stimuleert het vermogen fundamentele veranderingen te herkennen en er op in te spelen.

Tijdsduur: 7 x 3 aaneengesloten dagen gespreid over een jaar
Start: woensdag 11 mei 2005
Locaties: Leuven, Parijs, Heidelberg, Bologna, Praag, Cambridge en Groningen

"Dit is een leergang in de ware academische traditie van vorming en verdieping van persoonlijke talenten." Oud-deelnemer drs. Pim W. Mol, Managing Director/Member MeesPierson Management Board

Docenten

Onze Nederlandse docenten zijn o.a.:

mr. Max van der Stoel | em. prof. dr. Heleen Dupuis (Universiteit Leiden) | prof. dr. Vincent Icke (Universiteit Leiden/Universiteit van Amsterdam) | em. prof. dr. mr. Herman van Gunsteren (Universiteit Leiden) | prof. dr. John Rijsman (Universiteit van Tilburg) | prof. dr. ir. Sander Bais (Universiteit van Amsterdam) | prof. dr. Peter Leeftang (Rijksuniversiteit Groningen)

Onze Europese docenten zijn o.a.:

prof. dr. Johan Verstraeten (Leuven) | Kardinaal G. Danneels (Leuven) | prof. Jean-Robert Pitte (Parijs) | prof. Michel Wieviorka (Parijs) | prof. Konrad Beyreuther (Heidelberg) | mr. Gherardo Colombo (Bologna) | prof. dr. Simon Conway Morris (Cambridge) | prof. John Barrow (Cambridge) | dr. David Bentley (Cambridge) | Olbram Zoubek (Praag)

Onze Amerikaanse docenten zijn o.a.:

prof. Howard Gardner (Harvard University) | prof. Ronald Heifetz (Harvard University) | prof. Paul Bracken (Yale University) | prof. Paul Kennedy (Yale University) | prof. Daniel McCool (University of Utah, Salt Lake City) | prof. Michael Nagler (Berkeley University) | prof. Alex Filippenko (Berkeley University)

Bel voor meer informatie Ellen van der Linden of drs. Sandra Roelen-Hendriks

050 - 316 22 23

www.comeniusleergang.nl

RUG

Comenius

4

7

8

12

14

16

INHOUD

► 4
Jeugdbeleid kweekt verbitterde jongeren
Josine Junger-Tas en Joop van der Vlught missen de pedagogische opdracht

► 7
Alumna op de bres voor tsunamislachtoffers
Reisleidster Veronique Lecluse koopt nieuwe vissersboten in Sri Lanka

► 8
Materialen voor de toekomst
Toponderzoek MSC-plus aan plastic zonnecellen en zichzelf vervormende vliegtuigvleugels

► 12
Alumni op weg naar werk
Het Loopbaan Advies Centrum begeleidt

► 14
Academische illusies
Klaas van Berkel schreef een boek over de Groningse universiteit in en rond de oorlogsjaren

► 16
Voor een gelukkig Afrika
Oegandese alumna International Humanitarian Assistance houdt hoop voor haar 'verloren continent'

► 19
Soap met Italiaanse allure
Omstreden plannen voor verwoeste Grote Markt

► 23
Popdocente in muziekstad Groningen
Jazzsaxofoniste Kristin McGee verruilde Chicago voor de RUG

► 11
Ain Wondre Stad
Hilbrand Nawijn, Tweede Kamerlid voor de LPF

► 15
WKB
Column WKB Hofstee

► 20
Nieuws van de alumni-verenigingen

► 24
Life Long Learning
Directeur-generaal Jan Willem Weck nam deel aan de eerste American Comenius Course

► 26
Oraties, afscheidscolleges en hoogleraarportretten, Colofon

► 28
Alumni Achteraf

REDACTIONEEL

Zestig jaar na de bevrijding verschijnt er een bijzonder boek over de oorlogsjaren van de RUG, geschreven door hoogleraar geschiedenis Klaas van Berkel. In die periode blijkt ook het blazoen van de Groningse universiteit niet onbezoedeld te zijn gebleven. De rede op 23 juni 1945 van de eerste naoorlogse rector prof. mr. C.W. van der Pot, opvolger van enkele al te 'Duitsvriendelijke' rectores, markeert een nieuw begin. Tijdens een wijdingsdienst in de Martinikerk klonk in zijn woorden woede over de bezetting door, maar ook zijn hoop voor de toekomst: 'Liefde. Wij kunnen den Mof niet dankbaar genoeg zijn, dat hij ons weer heeft leren verstaan wat liefde is en dat onze samenleving, ons volk, onze beschaving, onze wetenschap, niets zijn zonder haar.'

Behalve de catastrofe van de Tweede Wereldoorlog komen in deze *Broerstraat 5* moderne zorgen en menselijke ellende aan bod. Ook hier lichtpuntjes, gezien door de ogen van alumni die met liefde, betrokkenheid en medeleven proberen te bouwen aan een betere wereld: Mensen die een uitweg zoeken voor de problemen van ernstig ontspoorde jongeren of samen met de overlevenden van de kerst-tsunami op Sri Lanka de handen uit de mouwen steken. En de Oegandese vrouw die naar Groningen kwam om de masteropleiding International Humanitarian Assistance te volgen. Zij en haar medeafgestudeerden, ook wel 'masters of disasters' genoemd, zwermen uit om nood bij rampen te lenigen. In de hoop op bijvoorbeeld een gelukkiger Afrika.

In dit maartnummer geven allerlei medeleden van uw RUG-gemeenschap openhartig een kijkje in de dingen die hen bezighouden. Ter inspiratie!

De redactie
redactieB5@bureau.rug.nl

Foto voorkant Waagplein voor het Goudkantoor

► FOTO JUR BOSBOOM

Jeugdbeleid kweekt verbitterde jongeren

Is de jeugdinrichting een gevangenis of een opvoedhuis? En zijn de kinderen rehabiliteerbaar met een behandeling of verdienen ze gewoon een straf? Grote vragen houden justitie en politiek bezig in het dossier jeugdcriminaliteit. Ondertussen formuleren publiek en media de antwoorden. RUG-alumni Josine Junger-Tas en Joop van der Vlugt over grote plannen, slecht beleid en de noodzaak van een pedagogische opdracht.

Je komt aanlopen en ziet dikke muren en hekken, vier meter hoog. Daar bovenop nog eens prikkeldraad. Ik heb veel jeugd-inrichtingen bezocht. Het lijken gewoon gevangenissen, ik kan er niets anders van maken.' Aan het woord is Josine Junger-Tas, hoogleraar aan het Willem Pompe Instituut van de Universiteit Utrecht en lid van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming. Al vijftig jaar loopt ze mee in de wereld van de jeugdzorg. En met pijn in het hart constateert ze een kentering in het Nederlandse jeugdbeleid. 'Toen ik begon bij justitie begin jaren tachtig waren al die toestanden en hekken er niet. Het ging om heropvoeding, niets anders. Nu proef je steeds vaker een sfeer van: opsluiten, niet behandelen. Net of die kinderen al afgeschreven zijn. Het voorportaal van jeugdinrichting Den Engh in Den Dolder laat zien met welke paradox we te maken hebben. Opvoeden, niet opsluiten, staat er. Maar zo ziet die inrichting er helemaal niet uit.'

Ijzeren deuren

Ook de Groningse jeugdinrichting Het Poortje ontkomt niet aan een justitieel uiterlijk, moet directeur Joop van der Vlugt toegeven: 'Een aantal jaren geleden zijn de jeugdinrichtingen ondergebracht bij de Dienst Inrichtingen van Justitie. Je ziet in de taal en gebruiken dat we steeds meer onder de

invloedssfeer staan van dit ministerie. De hekken van vijf meter, de ijzeren deuren; die zijn ons allemaal voorgeschreven. We kunnen er niets aan doen.'

Jeugdgevangenis

Ondanks deze uiterlijkheden, moeten we oppassen voor het containerbegrip 'jeugd-gevangenis', vindt Van der Vlugt. Natuurlijk zijn er kinderen bij die eerst een straf uit moeten zitten. Of kinderen die strenge beveiliging nodig hebben, zoals het jongetje van negen jaar dat het Poortje laatst binnen de muren kreeg. Het kind kwam uit een regelrechte chaos en had twee mensen neergestoken. Maar het merendeel is niet veroordeeld voor een misdaad en kampt vooral met opvoedings- en gedragsproblemen. 'Voordat mensen de term 'jeugdgevangenis' in de mond nemen, zouden ze eerst een ontvullend feit tot zich moeten nemen. Van de 2500 kinderen in jeugdinrichtingen, zitten slechts dertig een jeugd-detentie van drie maanden of langer uit. Zijn wij dan jeugdgevangenen?' Twee partijen zijn debet aan de negatieve beeldvorming rond jeugdinrichtingen, constateert Junger-Tas. De media enerzijds, die zich alleen richten op extreme gevallen. En de politiek anderzijds, die onder druk van de publieke opinie steeds meer gericht is op hard ingrijpen. 'Die politici zeggen allemaal hetzelfde: geen franje, aanpakken! Ik vind

dat onverstandig. Zo kweek je verbitterde jongeren.'

Bij een recente inspectie stuitte Junger-Tas op verontrustende situaties. Een jongen die geen overplaatsing kreeg naar een inrichting waar hij zijn lasserdiploma kon halen, kinderen die in plaats van om acht uur al om vijf uur achter de deur van hun kamertje verdwijnen en plannen om eventueel meer kinderen tegelijk op één kamer te zetten. 'Als je de nota's van de politiek bekijkt, zie je de parallellen met het volwassenenstrafrecht steeds sterker worden. Dat betreurt ik in hoge mate.'

Onmacht

Van der Vlugt zou niets liever doen dan Junger-Tas' constatering tegenspreken. Zijn gezichtsuitdrukking verraadt onmacht. Het is waar. Hij is aan de grens van zijn middelen. Aan alle kanten wordt bezuinigd op de jeugdzorg. Personeel binnenhalen dat hbo geschoold is, lukt niet. Bovendien willen veel mensen niet werken in jeugdinrichtingen. Daarmee is de deur naar volwaardige psychiatrische behandelingen gesloten. 'Op het gebied van de basiszorg, opvoeden en onderwijs leveren jeugdinrichtingen goede prestaties, maar in de behandeling en aansluiting bij de rest van de zorgketen ligt een zwakte. De sector erg georganiseerd op basis van crises: pas als zich ernstige voorvallen voordoen, gebeurt er iets.'

Josine Junger-Tas

Joop van der Vlugt

FOTO'S: RIEN HOKKEN

'De jeugdinrichtingen moeten meer de barricaden op'

Joop van der Vlugt studeerde algemene pedagogiek tussen 1976 en 1982 aan de RUG. Daarna bekleedde hij verschillende functies in het gevangeniswezen en was vijf jaar lang lid van de sectordirectie TBS van het Ministerie van Justitie. Sinds twee jaar is hij algemeen directeur van jeugdinrichting het Poortje, een inrichting met vestigingen in Groningen en Veenhuizen voor zowel open behandeling als detentie.

Josine Junger-Tas promoveerde in 1972 aan de RUG op het onderzoek 'Kenmerken en Sociale Integratie van Jeugdgedelinqenten'. In de zestiger jaren werkte ze bij het Studiecentrum voor Jeugdmisdadigheid in Brussel. In 1975 werd ze onderzoeker bij het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum van het Ministerie van Justitie in Den Haag. Nu is ze onder andere lid van de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming en is ze gasthoogleraar criminologie bij de Universiteiten van Utrecht en Lausanne.

Junger-Tas: 'En zo modderen we wat aan, vooral in de jeugdhulpverlening. Bij de inrichtingen komen alleen de allermoeilijkste gevallen terecht en daar kun je in drie maanden tijd niet zo veel mee doen.'
'Maar er is hoop voor de toekomst,' denkt Van der Vlugt. 'Twaalf van de vijftien inrichtingen hebben de laatste jaren het project Workwise omarmd. Daarbij staat de competentie van het kind centraal, samen met toeleiding naar werk en sociale inbedding. Dat laatste omvat ook een actieve betrokkenheid van ouders, school en vriendenkring.'

Onderbuikgevoelens

Ondertussen moet begonnen worden met het opzetten van een stevig theoretisch kader, aldus Van der Vlugt. Effecten van behandeling in kaart brengen, wetenschappelijk onderzoek naar de beste methoden, dat soort dingen. De overheid zou niet moeten luisteren naar onderbuikgevoelens die de jeugdzorg steeds strikter scheidt in 'justitiële klantjes' enerzijds en 'probleemkinderen' anderzijds. Ze zou moeten inzetten op de behandeling van alle kinderen in de jeugdzorg, vanuit één visie, uitgedragen door gemeenten, psychiatrie, inrichtingen en nazorginstellingen. Plotseling vinden de directeur en de hoogleeraar elkaar. Als de treurige teneur van bezuinigingen en onaantastbare maatregelen even plaatsmaakt voor een gedachteoefening over de mogelijke toekomst van de jeugdzorg. Passie en visie komen ter tafel. Van der Vlugt:

'Nu bungelen we tussen twee sectoren in: jeugdzorg en justitie. We moeten eigenlijk de wetgeving in elkaar schuiven. Eén jeugdzorg met als leidend principe: de behandeling van een kind, heropvoeding. Kortom: een pedagogische opdracht. 'En,' voegt Junger-Tas toe, 'in tegenstelling tot de scheidingsopvatting van justitieminister Donner zou juist één orgaan de leiding moeten nemen en het overzicht bewaken.'

Barricaden

Door met een bredere visie naar de jeugdzorg te kijken, voorkom je wat Van der Vlugt de 'justitiekolom' noemt: een kind met doorlopende problemen komt anderhalf jaar lang terecht in een door justitie ingerichte omgeving. Daarna staat het plots weer in de boze buitenwereld en dat is vragen om problemen: 'Je kunt erop wachten tot ze een sleutel pakken en de eerste de beste auto bekrassen, of erger.' De nog niet zo lang bestaande recidivemonitor bevestigt dit beeld: ruim zestig procent van de kinderen die in een jeugdinrichting zaten, gaat opnieuw in de fout. 'We slagen er met het huidige beleid dus niet in om de opvoedingslijn van deze jongeren om te buigen. Het is tijd voor een andere aanpak,' aldus Van der Vlugt. 'Maar dan moeten de jeugdinrichtingen meer de barricaden op,' maant Junger-Tas. 'Dat gaan we doen', belooft Van der Vlugt plechtig.

► TEKST SANDER KOENEN

FOTO RIEN HOKKEN

Nederlands Studenten Kamerorkest

Het Nederlands Studenten Kamerorkest (NESKO), o.l.v. Jacob Slagter, geeft op 14 april 2005 een concert in de Der Akerk in Groningen. Op het programma staan: Overture 'Le nozze di Figaro' van Mozart, 'Harpyie' voor trombone en orkest van Maier en Symfonie nr. 4, 'Italiaanse' van Mendelssohn. Solist is trombonist Jörgen van Rijen. Aanvang: 20.15 uur. Toegang: € 13,- en € 8,- voor alumni-pashouders. Informatie en kaarten via www.nesko.nl

Afscheid Studentenpastor

Ben van der Maas neemt na 27 jaar afscheid van het Groninger Studentenpastoraat. Op 12 juni gaat hij voor het laatst voor in een zondagmorgenviering van het GSP in de Martinikerk (aanvang 11.30 uur). Na afloop is er een informeel samenzijn in de kerk.

Alumna op de bres voor tsunamislachtoffers

FOTO VERONIQUE LECLUSE

FOTO MARIKE VAN DER MEER

Het idee om ontwikkelingswerk te gaan doen was al eens bij Véronique Lecluse opgekomen. Een vaag plan dat realiteit werd door de tsunami. Lecluse helpt slachtoffers in Sri Lanka.

Na haar afstuderen in 1999 werkte ze eerst bij een IT-bedrijf, maar Véronique Lecluse voelde zich er niet thuis. Ze solliciteerde als stewardess, werd uiteindelijk reisleidster. Organisatie Djoser stuurde de alumna Beleid en bestuur in internationale organisaties naar Sri Lanka. Afgelopen december, twee dagen nadat Lecluse (30) een groep toeristen de zuidelijke stranden had laten zien, raasde de verschrikkelijke tsunami ook over de zuidkust van Sri Lanka, met de bekende fatale gevolgen. Lecluse, op dat moment veilig in de binnenlanden, volgde haar hart. Met vriendin Sandy begon ze geld in te zamelen voor de slachtoffers rondom de zuidelijke stad Galle. In korte tijd haalden de twee, via een website, 58.000 euro op. 'Ik dacht dat het bij hooguit zesduizend euro zou blijven', zegt Lecluse, als *Broerstraat 5* haar eind januari belt in haar woonplaats Unawatuna.

Véronique en Sandy wilden aanvankelijk eenvoudige hulpmiddelen kopen: rijst, ondergoed, matrassen, keukenspullen. Maar toen de opbrengst zo'n tien keer hoger uitviel dan verwacht, veranderden ook de speerpunten: 'We gaan nu huizen renoveren en vissersboten kopen.'

Jokkebrokken

Eind januari, een maand na de catastrofe, zijn de twee hulpverleners nog druk bezig een plan te trekken. Nauwkeurigheid is vereist, vertelt Lecluse. Sandy en zij moeten streng zijn. 'Als een slachtoffer bijvoorbeeld nog een auto heeft, of geld op de bank, geven wij niks.' Lecluse houdt van het Srilankaanse volk, maar kent ook hun ondeugden: 'Als ze een wit gezicht zien, denken ze dat het goud met bakken uit de hemel komt.' Niet erg, vindt ze, westerlingen hebben doorgaans ook meer te makken. Maar de Srilankaanse mentaliteit maakt hulpverleners wel lastig. Helemaal omdat ze bovendien een hoop 'jokkebrokken' tegenkomt: 'Vissers komen mij vertellen dat ze hun motor-

boot zijn kwijtgeraakt, maar ze hadden geeneens een boot met motor. Iemand anders wilde onze hulp om een extra verdieping op het huis te bouwen.'

Lecluse en haar vriendin eisen dat wie uit hun steunfonds put, zelf ook de handen uit de mouwen steekt: 'Als wij een aannemer sturen, moeten ze zelf helpen met cement mengen.' Met die aannemers is het trouwens ook uitkijken, heeft Lecluse gemerkt. 'Omdat ik blank ben, denken ze dat ze mij kunnen bedonderen en vragen ze belachelijke prijzen. Gelukkig is Sandy een Srilankaanse.'

Tupperwareparty

Over een week komt er weer een Djoser-groep, meldt de Groningse alumna. Die mag ze tot haar spijt niet door het getroffen gebied voeren: 'De reizigers krijgen zo nul komma nul van de chaos te zien. Terwijl het voor het gebied een enorme stimulans zou zijn als we er wél langs zouden gaan.' Voor Lecluse is het de laatste trip. Ze stopt met reisleiden. Heeft ze de smaak van het ontwikkelingswerk te pakken? Lecluse twijfelt erover. 'Ik heb wel eens overwogen te solliciteren bij een humanitaire organisatie, maar ik ben daar denk ik niet voor opgeleid. Internationale organisaties is toch een vrij generalistische studie.' Daarbij komt dat er in Nederland ook nog een bedrijfje in de steigers staat: 'Met een vriendin verkoop ik sieraden uit India op een soort tupperwareparty's.' Drie weken na het interview lijkt het humanitaire werk het, in elk geval voorlopig, toch te winnen van de sieradenhandel. Lecluse noteert op haar website dat ze in maart terugvliegt naar Nederland, om in juni weer voor langere tijd naar Sri Lanka te gaan. Er zijn gevorderde plannen een Véronique Lecluse Foundation te stichten. Ze schrijft: 'Jullie hebben het geld aan mij toevertrouwd en ik wil ook echt dat het op de juiste plaatsen terechtkomt.'

► TEKST ELLIS ELLENBROEK

Lees meer op www.veronique.lecluse.org

Stelling: 'Pes planus (platvoeten) is voor het maken van een stabiele golfswing eerder een voordeel dan een nadeel.' *Dirkjan Kuijpers, medische wetenschappen, 9 februari 2005*

Plastic zonnecellen, transportblaasjes voor geneesmiddelen en intelligente vliegtuigvleugels. Het MSCplus, erkend als een van de zes toponderzoekscholen van Nederland, is van vele markten thuis. De erkenning is dan ook inmiddels met nog eens vijf jaar verlengd. Zo divers als er het materialenonderzoek is, zijn ook de onderzoekers van het instituut: de Spaanse Beatriz Noheda verruilde New York voor Groningen en hoogleraar Paul Blom kwam van Philips.

Materialen voor de

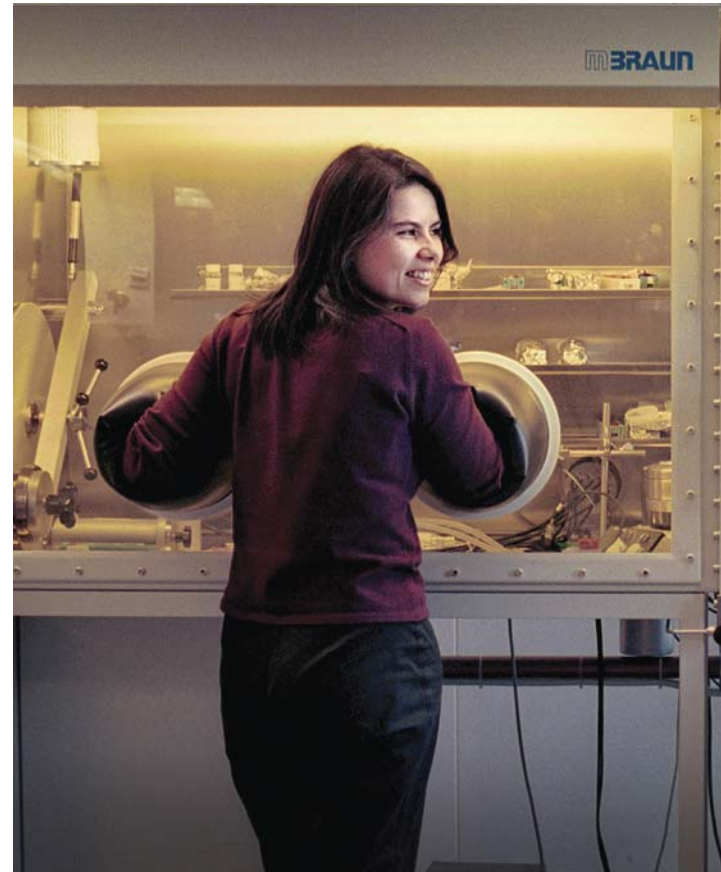
De eerste vijf jaar als toponderzoekschool zijn voor MSC-plus (een samenwerkingsverband van het Materialen Studiecentrum van de RUG en enkele onderzoeksgroepen uit de biochemie en de organische chemie) uiterst succesvol verlopen. Hoewel een groot aantal gevestigde namen vertrok, wist de school voldoende jong talent aan te trekken. Bij de her-erkenning als toponderzoekschool, vorig jaar, kreeg de school hier een pluim voor. De instroom van nieuw bloed gaf bovendien de kans om de onderzoeksprogramma's beter op elkaar af te stemmen.

De missie van MSCplus is nieuwe materialen te ontwikkelen, te begrijpen en toe te passen. Het unieke van de Groningse toponderzoekschool is dat er wetenschappers uit verschillende disciplines nauw samenwerken, van theoretische natuurkunde tot biologie. En er is expertise op een groot aantal terreinen, van het bedenken en ontwerpen en synthetiseren van materialen tot het maken en testen van functionele toepassingen: Zonnecellen of transistoren van plastic, biologische eiwitten in sensoren of in blaasjes die geneesmiddelen op de juiste plaats afleveren, nieuwe materialen voor dataopslag of voor intelligente vliegtuigvleugels die van vorm kunnen veranderen. Ruim 250 wetenschappers werken er inmiddels aan in Groningen. Voor de tweede periode als toponderzoekschool ontvangt MSCplus 17,8 miljoen euro van het ministerie van onderwijs. In 2008 stopt deze top-subsidie. De MSC-onderzoekers zijn nu al actief bezig om een vervolg aan dit prestigieuze programma mogelijk te maken. Ondertussen is het MSCplus vorig jaar gestart met een eigen topmasteropleiding, die studenten uit de hele wereld moet gaan trekken. Zo wordt de volgende generatie materialenonderzoekers opgeleid.

De ontwerper

Beatriz Noheda ontwerpt nieuwe materialen. Zij manipuleert atomen alsof het legoblokjes zijn, met de zogeheten 'dunne-film'-techniek. 'We hebben apparatuur die laagjes van één atoom dik kan maken. Door laag op laag te stapelen, ontstaan nieuwe materialen', legt ze uit. Noheda studeerde en promoveerde in Madrid, werkte daarna enkele jaren in het prestigieuze Brookhaven National Laboratory in New York, en kwam na een korte tussenstop in Amsterdam vorig jaar naar Groningen. Ze was een van de eerste vijf Rosalind Franklin Fellows, in een programma gericht op het binnenhalen van vrouwelijk toptalent.

In Brookhaven werkte Noheda aan piëzo-elektrische

materialen, vooral bekend van de gasaansteker. Wanneer het materiaal wordt vervormd, produceert het een stroompje. Maar omgekeerd, wanneer er stroom op wordt gezet, verandert het van vorm. 'Jarenlang vond men dit maar saai spul. We wisten hoe het werkte', vertelt Noheda. Maar een klein aantal piëzo-elektrische materialen was anders: die toonden een veel sterkere vervorming. 'Met zulk materiaal kun je interessante dingen maken: vliegtuigvleugels die hun vorm aanpassen aan de omstandigheden bijvoorbeeld.' Immers, wanneer de wind zo'n vleugel vervormt, zal het piëzo-elektrische materiaal in de vleugel een stroompje produceren. Dat kan worden opgepikt door een regelsysteem, dat vervolgens berekent hoe de vleugelvorm moet worden aangepast om de luchtweerstand te minimaliseren. En via een stroompje kan het piëzo-elektrische materiaal zorgen voor die vormverandering.

Vervormbaar vliegtuig

'In Brookhaven heb ik onderzocht hoe die sterk vervormende materialen werken. En met die kennis wil ik

'We willen weten waarom iets werkt'

toekomst

nieuwe piëzo-elektrische materialen gaan ontwerpen, maken en testen.' Het afgelopen jaar heeft Noheda hiertoe een nieuw laboratorium opgezet. En ze haalde twee flinke onderzoeksbeurzen binnen, waarmee dit voorjaar drie promovendi en een postdoc aan de slag gaan. 'En ondertussen heb ik contact gekregen met mensen in Nederland die soortgelijke materialen bestuderen.' Daar is een heel netwerk van universiteiten en bedrijven uit ontstaan. De komende tijd zal Noheda nieuwe piëzo-elektrische materialen gaan opbouwen. Zij toont een filmpje van ruimtevaartorganisatie NASA, van een vliegtuig dat van vorm kan veranderen. Ingenieurs dromen ook al van treinen die hun profiel aan kunnen passen. 'Het gaat mij trouwens niet in de eerste plaats om de toepassingen. Ik wil weten hoe die materialen werken. Dat fascineert mij. Wanneer ik in het lab bezig ben, voel ik een enorme energie, dan kan ik dagen achtereen doorgaan.'

De bouwer

Vijf jaar geleden kwam Paul Blom van het Philips-

Beatriz Noheda en Paul Blom

Natlab over naar de RUG. De hoogleraar natuurkunde van organische materialen is een expert in het bouwen van functionele toepassingen (devices) van de nieuwe materialen die er uit het MSCplus komen. Daarbij gaat het vooral om organische materialen, of in gewoon Nederlands: plastics. 'We richten ons op drie typen devices: transistoren, zonnecellen en led's, kleine lampjes', vertelt Blom. De afgelopen vijf jaar heeft hij een laboratorium opgezet waarin hij prototypes kan bouwen en testen. Inmiddels heeft hij twaalf promovendi en is zijn groep een van de snelst groeiende van het MSCplus. Blom werkt nauw samen met verschillende partners uit industrie en wetenschap. 'Onze insteek is dat we willen weten waarom iets werkt', legt hij uit. 'En dan kun je het ook gericht verbeteren. In de industrie is het voldoende te weten dát het werkt. Verbeteringen zijn daar meer een kwestie van trial and error.' De plastic elektronica waarmee hij werkt heeft als voordeel dat ze goedkoper te produceren is dan traditionele, op silicium gebaseerd materiaal. En plastic is flexibel. De ontwikkelingen gaan snel op dit terrein. 'Dat plastics ook licht uit konden uitzenden, werd pas in 1990 ontdekt. Maar nu zijn er al plastic displays.' Blom haalt een Philips-mobieltje uit zijn broekzak, als een van de eerste voorbeelden. 'En er is een bedrijfje ontstaan vanuit het onderzoekslab van Philips dat beeldschermen gaat maken waarin de aansturende elektronica van plastic is.'

Display op kleding

De displays en schermen werken met plastic lichtbronnen. Maar er zijn ook al transistoren van plastics. En onlangs beschreef Blom samen met Philips-onderzoekers het eerste goed werkende plastic geheugen. Zonnecellen gebaseerd op plastics en andere organische stoffen zijn er ook al. Zo raakt het schap met plastic componenten langzaam maar goed gevuld. Dat biedt tal van toepassingen, zoals displays die in de mouw van je kleding verwerkt zijn, met als krachtbron een zonnecel die op de rug is geprint. De groep van Blom speelt inmiddels een belangrijke rol bij het verder ontwikkelen van de plastic componenten. De hoogleraar haalt een stapeltje recente publicaties te voorschijn. Fundamentele doorbraken in het begrip van de werking van plastic elektronica, maar ook toepassingen van nieuwe materialen. 'We hebben op al onze hoofdlijnen van onderzoek belangrijke stappen kunnen zetten, in de theorie en de praktijk.'

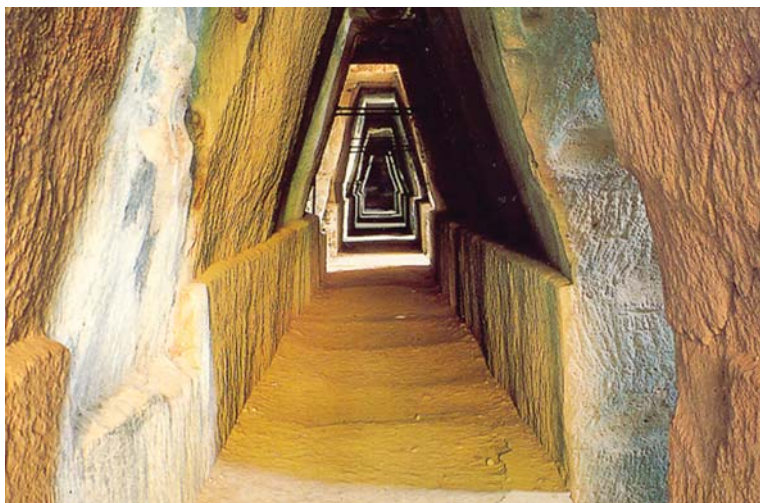
► TEKST RENÉ FRANSEN

► FOTO'S MICHEL DE GROOT

Stelling: 'Hoe lelijk een moderne bril is, zie je op foto's van vroeger. (Vrij Nederland 27-11-1999, nr. 47).' Martijn Beenakker, *medische wetenschappen*, 9 februari 2005

Alumnireis in de voetsporen van Vergilius' Aeneas

Grot van de Sybille van Cumae

Wegens groot succes in 2004 (zie ook het verslag op www.rug.nl/alumni onder Zephyros) organiseert de alumnivereniging Griekse en Latijnse taal en cultuur, Zephyros, samen met de classici van de UvA, van 15 t/m 23 oktober 2005 wederom een achtdaagse reis naar Napels en omgeving. Tijdens het verblijf in de Villa Vergiliana, gelegen aan zee vlakbij de grot van de Sybille van Cumae, worden passages behandeld uit Vergilius, Tacitus en Plinius en lezingen gegeven over literatuur, kunst en architectuur van de steden rond de Vesuvius. Uniek van deze reis is de combinatie van de tekstbesprekingen met excursies naar de locaties die in die teksten worden beschreven. Inschrijving staat open voor alle alumni van de RUG en de UvA. Maximaal aantal deelnemers: 35.

Meer informatie en aanmelden: Hilly Hommes, tel. (050) 363 60 50 of h.m.hommes-van.der.ley@let.rug.nl

RUG verwelkomt 5000e eerstejaars

Met 5000 eerstejaars in één jaar bereikt de RUG een mijlpaal. Het historische moment leverde deze student, Po Wai Choo, een laptop op, aangeboden door de voorzitter van het College van Bestuur S.K. Kuipers.

FOTO © LPF

Hilbrand Nawijn (56)
➤ Tweede Kamerlid voor de LPF/studeerde rechten tussen 1969 en 1973
➤ speciale plek: huis aan de Pluimerstraat 25

Pluimerstraat 25

Groningen. Universiteit. Maar ook talloze straten, huizen, bruggen, pleinen met even zoveel herinneringen daaraan vast. Bekende oud-RUG-studenten vertellen over hun speciale plek.

Ain Wondre Stad

'Op de hbs ben ik een keer blijven zitten en ik ben een keer gezakt. De puberteit hè, de puberteit. Maar de rechtenstudie heb ik in vier jaar gedaan. Ik vond het leuk en ik wilde snel aan het werk, dus ik flitste er doorheen.

De Pluimerstraat 25 zal ik nooit vergeten. Via de studentenvereniging Hendrik de Cock, waar ik lid van was, vond ik er een kamer. Ik woonde met nog drie andere studenten. Geen daverend goed huis. Er was een balkon, zó bouwvallig, levensgevaarlijk. Als het hard vroom was alles in huis bevroren. De keuken, de wc. We gingen dan maar bij de burens. Of we namen een po. In je studententijd deed je natuurlijk niet zo moeilijk. En protesteren bij de huisbaas had geen zin. Als je dat deed werd je er uitgezet.

Het was afzien, toch vonden we het leuk. Tot midden in de nacht dronken we biertjes en kletsten over hoe we de wereld konden verbeteren. Hele zware muziek erbij van ... eh ...Cohen, had je vroeger. Leonard Cohen. Geen Job natuurlijk. Ik was aardig links in die tijd, heb zelfs nog op de PSP gestemd en op de PPR. Jeugdzondes.

Van mijn eerste kamertje – tweeënhalft bij tweeënhalft aan de Korreweg 112 – herinner ik me vooral de hospita nog goed. Mevrouw Vos. Een heel aardig mensje, maar heel eenzaam. Ik moest altijd bij haar op de thee. Meer dan twintig jaar, haar hele jeugd, had ze in een tentje in de tuin gelegen omdat ze tbc had. Door dat tentje vond ze nooit een man. Dat vond ik heel aangrijpend.'

➤ TEKST ELLIS ELLENBROEK

➤ FOTO ELMER SPAARGAREN

Stelling: 'Zij die opgeven weten nooit hoe dicht ze bij hun doel waren.'
Martijn Beenakker, medische wetenschappen, 9 februari 2005

RUG helpt alumni op weg naar werk

FOTO JEROEN VAN KOOTEN

Het CWI aan het Gedempte Zuiderdiep

Ieder jaar begeven ruim 2500 afgestudeerden van de RUG zich welgemoed richting arbeidsmarkt. De leaseauto lonkt, het zwarte gat dreigt. Hulp bij het zoeken naar een baan kan soms welkom zijn. Cato van der Vlugt is adviseur bij het Loopbaan Advies Centrum (LAC) van de RUG. Ze begeleidt namens de universiteit studenten en afgestudeerden op weg naar werk. 'Het belangrijkste is ontdekken wat je wilt. Vervolgens moet je mensen in het werkveld vragen hoe je die uiteindelijke droombaan bereikt.'

We trekken niet zomaar een blik banen open. Het LAC is niet gewoon een bemiddelingsbureau voor werkzoekenden; wij helpen studenten en afgestudeerden zelf de weg naar werk te vinden', verduidelijkt Cato van der Vlugt. 'Het liefst

zien we dat mensen in een vroeg stadium van hun studie nadenken over wat ze willen. Dat verkort het traject van bul naar baan aanzienlijk.' Het LAC biedt daarom verschillende cursussen en workshops gericht op persoonlijke vaardigheden. Ook organiseert het LAC informatiedagen waarin mensen uit de praktijk vertellen over hun werkveld. En in de laatste fase van hun opleiding kunnen studenten in een spreekuur advies inwinnen over hun volgende stap. Daarnaast begeleidt het LAC werkzoekenden die langer dan een half jaar zijn afgestudeerd en een uitkering hebben.

Schot hagel

'De belangrijkste garantie voor een baan is weten wat je wilt', vertelt Van der Vlugt. 'Vaak zie ik mensen als een schot hagel tientallen sollicitatiebrieven versturen. Elke keer passen ze hun verhaal aan naar de wensen van de potentiële werkgever. Na een tijdje ploft de zoveelste afwijzing op de deurmat.' Niet vreemd, vindt de loopbaanadviseur: 'Je moet gericht solliciteren. Een werkgever zit niet te wachten op iemand die elke baan wel wil aannemen. Hoe flexibel, enthousiast en breed inzetbaar je ook bent. Hij of zij wil weten wat jij kunt bijdragen aan de organisatie.' De belangrijkste taak van Van der Vlugt is dan ook om mensen te helpen ontdekken wat ze willen: 'Als je solliciteert moet je denken vanuit de baan die je het allerleukst lijkt. Een competentiegericht functieprofiel helpt daarbij.' Een hele mond vol, maar het is niets meer dan één A-4'tje waarin kort en duidelijk het gewenste werk en de aansluitende persoonlijke kwaliteiten staan. Studie hoort ook in het rijtje thuis, maar is niet het belangrijkste. 'Een gewoon CV is op het verleden gericht, het vertelt wat je hebt gedaan. Een profiel zegt juist wat je met je toekomst wilt', legt Van der Vlugt uit.

Verborgen vacatures

'Maar de echte eye-opener is het belang van netwerken', vervolgt Van der Vlugt. En daarmee bedoelt zij niet het bekende old-boys-network. 'Bij netwerken zoek je contact met

'Meeste vacatures komen niet in de krant of op internet'

Arjen van Hulzen (37), afgestudeerd Technische Natuurkunde in 2000

'Het ging net downhill met de economie toen ik afstudeerde. Ik heb een tijdje met plezier bij het filmhuis gewerkt, maar een passende baan kon ik niet vinden. Na ongeveer anderhalf jaar vruchteloos sollicitatiebrieven sturen, kwam ik via het LAC terecht bij de banenpool van ITEM, een bureau van de Hanzehogeschool. Door de gesprekken ontdekte ik dat ik met mijn natuurkunde-achtergrond graag iets met neurologie wilde. Het menselijk brein vind ik ontzettend interessant. Via een reeks netwerkgesprekken kon ik uiteindelijk met behoud van uitkering een half jaar aan de slag als wetenschappelijk medewerker op de afdeling neurochirurgie van het huidige UMCG. De werkervaringsplek heeft me de kans gegeven mezelf te bewijzen. Het klikte heel goed en sinds januari heb ik een nieuw contract voor een half jaar. Ik doe het werk van een klinisch fysicus en ik hoop binnenkort te beginnen aan een interne opleiding hiervoor.'

Wouter van der Leeuw (25), zesdejaars sociale psychologie

'Als je pas na het halen van je bul begint te zoeken, ben je laat. Ik hoop tegen de zomer mijn scriptie in te leveren en in januari ben ik alvast begonnen met oriënteren op werk. Bij het LAC begonnen ze toen net met een spreekuur waarin je in kleine groepjes loopbaanadvies krijgt. Toen ik binnenstapte wist ik al dat ik iets wilde met communicatie: organisaties adviseren of trainingen geven. Maar ik vroeg me of hoe ik het zoeken naar werk concreet moest aanpakken. De eerste tip van het LAC was het opstellen van een functiegericht competentieprofiel. Dat is een toegespitst CV, gericht op je eigenschappen en ervaringen die aansluiten bij de functie en het bedrijf. Verder heb ik tips gekregen over netwerken. Door te spreken met mensen binnen mijn gewenste werkveld kan ik op een laagdrempelige manier meer leren over de praktijk. En je creëert meteen de kans om ergens binnen te komen.'

Anna Yedema (23), afgestudeerd andragogiek in 2004

'Dankzij mijn netwerk kon ik een maand geleden bij adviesbureau Daska in Zwolle beginnen als coördinator van een cursus leidinggeven. Dat ik al binnen drie maanden na mijn afstuderen passend werk heb gevonden, komt denk ik doordat ik al tijdens de laatste fase van mijn studie actief ben begonnen met netwerken. Uit nieuwsgierigheid was ik naar een bijeenkomst van het LAC over netwerken gegaan. Ondanks dat ik er eerst nogal skeptisch tegenover stond, bleek netwerken een manier van werkzoeken die heel goed bij me past. Ik heb veel opgestoken van de gesprekken met mensen die werk deden dat mij ook leuk leek. Ik heb ongeveer dertig netwerkgesprekken gehad. Omdat je mensen opzoekt op hun werkplek, proef je meteen de sfeer binnen de organisatie. En mensen onthouden je beter, ik liet altijd een kaartje achter en vaak kreeg ik later nog mailtjes met tips. Een van die tips was de vacature voor mijn huidige werk!'

mensen die het werk doen wat jou ook leuk lijkt. Je vraagt zo iemand om een vrijblijvend gesprek voor een gedachtewisseling over zijn werkgebied en hoe hij daar terecht kwam.' Het is de ervaring van Van der Vlucht dat organisaties hier erg positief tegenover staan: 'Mensen vinden het vaak leuk om over hun werk te praten. Je komt niet met de verwachting op een baan, maar om een gesprek met een vakgenoot.' Netwerken is veel motiverender dan sollicitatiebrieven schrijven, aldus Van der Vlucht. 'Solliciteren is eenzaam. Je raakt snel in een negatieve spiraal als je thuis op internet vacatures zoekt, brieven schrijft en moet wachten op een reactie.' Tijdens een netwerkgesprek krijg je meteen feedback, leer je mensen kennen en krijg je tips hoe je verder kunt zoeken. En hopelijk vind je zo die droombaan. 'Ongeveer zeventig procent van de vacatures komt niet in de krant of op internet. Via je netwerk hoor je over deze verborgen vacatures.'

► TEKST YKJE VRIESINGA

FOTO JEROEN VAN KOOTEN

Het LAC, expertisecentrum voor hoger opgeleiden, is een samenwerkingsverband tussen RUG, gemeente Groningen, Hanzehogeschool en het CWI. Uurwerkersgang 10, tel (050) 363 80 66. e-mail: c.b.van.der.vlucht@bureau.rug.nl

Tip voor werkgevers
Het LAC brengt kosteloos vacatures onder de aandacht van een grote groep hoger opgeleiden, op de website www.rug.nl/lac en in de digitale nieuwsbrief.

De Groningse universiteit in en rond de oorlogsjaren

Academische illusies

Wie zestig jaar na de bevrijding omkijkt naar de oorlogsjaren van de Groningse universiteit, stuit onherroepelijk ook op kwalijke zaken. Hoogleraar geschiedenis Klaas van Berkel schreef een boek over 'De Groningse universiteit in een tijd van crisis, bezetting en herstel, 1930-1950'. Hij schetst de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog tegen de achtergrond van een elitaire academische gemeenschap die bijna ongemerkt dat eenheidskarakter verloor: 'Academische illusies'.

Ruim zeshonderd pagina's liggen er vanaf medio april te wachten op ongeduldige lezers. Pagina's met het relaas van die vijf nog altijd blikvangende oorlogsjaren. Met dat immer triest blijvende verhaal van rechtsfilosoof Leo Polak, die in november 1940 zijn werkzaamheden moest neerleggen wegens zijn joodse achtergrond en nog datzelfde jaar stierf in concentratiekamp Sachsenhausen. Met de rol van de 'foute' rectoren Kapteyn en De Burlet, stakende studenten, heimelijke colleges in de huiskamer, die beschamende promotie van Veendamse NSB-arts Van Heuveln tot doctor in de geneeskunde et cetera.

Van Berkel wilde echter pertinent geen gedenkboek schrijven. Wél wilde hij een poging ondernemen om de oorlogsjaren te situeren tegen een ontwikkeling die al in de jaren twintig was ingezet: de transformatie van een deftige academie voor en door mensen van stand in een brede en massale instelling voor onderwijs en onderzoek. Een veranderings-

proces dat wel werd gevoeld, maar amper iets veranderde aan het denken over de academie. Integendeel: men hield juist opmerkelijk lang vast aan het vertrouwde beeld van een hechte, exclusieve gemeenschap.

Vindicat

Volgens Van Berkel klopte dat beeld al voor de oorlog niet meer. Noch voor hoogleraren noch studenten. 'Vanuit het grote Vindicat klonk er in de jaren dertig een soort evangelie over de noodzaak voor studenten om in de mores te delen. Studenten die geen lid waren, werden gezien als een soort zielige stakkers die het licht niet gezien hadden.' Met name Vindicat leek de spelregels en het beeld van hét studentenleven te willen domineren. Terwijl de realiteit toen al veelzijdiger was. Van Berkel noemt als voorbeeld de in 1939 opgerichte studentenvereniging Groene Uil. Haar protestactie tegen de door Vindicat gedomineerde lustrumviering in dat jaar werd een succes: de nieuwe vereniging werd groter dan VERA en Albertus. Magnus. Maar *Der Clercke Cronike*, het blad van de studentenverenigingen en voorganger van de UK, weigerde berichten van de Groene Uil op te nemen.

Gemeenschapszin

Tegelijkertijd zette de groei van de universiteit zich, ook na het uitbreken van de oorlog, onverminderd door. Zelfs mede dankzij de oorlog. Daarvóór hadden de vijf faculteiten van toen nog geen duizend studenten, maar in 1941 volgde een record met 1233 inschrijvingen. Mede dankzij de toestroom van studenten uit Leiden en Delft, waar universiteit en hogeschool werden gesloten in het eerste oorlogsjaar.

De betrekkelijke veiligheid van de collegebanken en de vrijstelling van verplichte tewerkstelling trok bovendien meer jongeren dan ooit tevoren uit de middenstand en de arbeidersklasse.

Overigens speelde gemeenschapszin onder studenten nog altijd wel een belangrijke rol op momenten dat de Duitse bezetting te diep doordrong in het doorgaande gewone leven. Bijvoorbeeld na de uitvaardiging van de verordening dat per 1 november 1941 joden geen lid meer mochten zijn van niet-joodse verenigingen (dus ook de studentenverenigingen). En ook na de beruchte loyaliteitsverklaring uit 1943, die de op dat moment stakende Nederlandse studenten moesten tekenen. Onder-tekening van die verklaring zou na de oorlog een belangrijk criterium worden bij de zuiveringsonderzoeken die bepaalden of iemand wel of niet mocht terugkeren aan de universiteit.

Pijn aangericht

Negentig procent tekende niet. Een hoge score die mede het gevolg was van een actieve campagne om iedereen op één lijn te krijgen. 'Een van de argumenten in die campagne was steevast dat iemand die tekende zichzelf duidelijk buiten de gemeenschap plaatste.' Van Berkel wijst erop dat sommige van de 121 ondertekenaars dit na de oorlog is aangerekend. Ook de enkele tientallen die niet aantoonbaar gesympathiseerd of gecollaboreerd hadden met de bezetter. 'Daar is veel pijn aangericht. Ik vind dat iemand in die omstandigheden een eigen rationale en verdedigbare afweging kon maken met als uitkomst dat het beter was om wél te tekenen. Wat was er dan verkeerd aan om te zeggen: ik voelde me door dat argument niet aangesproken, het was niet mijn gemeenschap?'

Van Berkel concludeert dat de door menigeen bejubelde academische eenheid vooral uit illusies bestond. De realiteit was immers veel diverser. Door zijn boek is het beeld van een veranderende universiteit in tijden van crisis, bezetting en herstel dan ook vooral vollediger geworden. En niet per se heldhafter, fouter of donkerder. Terug naar het lot van Polak. Waarom toch bleven de Groningse collega's passief waar Leiden zich demonstratief verzette tegen dezelfde maatregel? Van Berkel heeft een nuchtere en hard klinkende verklaring: 'In Leiden was het Meijers die werd uitgesloten, een man die werkelijk bij alles en iedereen geliefd was. Polak was controversiëler, maakte in Groningen ook vijanden door zijn stijl. Hij zei waar het op stond en stelde dat objectiviteit soms nu eenmaal pijnlijk was. Toen hij werd gearresteerd, accepteerden zijn collega-hoogleraren die gebeurtenis met spijt en chagrijn. En gingen over tot de orde van de dag.'

► TEKST JAN R. BLAAUW

KORTINGSBON

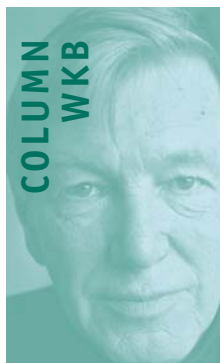
Academische illusies

Auteur	K. van Berkel
Uitgever	Bert Bakker
ISBN	90 3512684X
Actienr.	900-81880
Normale prijs	€ 39,95
Korting	€ 4,95
Prijs	€ 35,00

In te leveren bij de erkende boekhandel.

Geldig van 21 april 2005 tot en met 21 juni 2005

COLUMN
WKB

BELEVING GEHAD?

Het é-woord is gelukkig al op z'n retour: wie zichzelf respecteert, zal niet gauw meer zeggen dat iets 'héél émotionéél' is. Nou zit dat zelfrespect niet altijd diep, het is vaak meer iets van niet achter willen lopen bij de mode. De import van knuffelbeertjes uit lagelonenlanden stijgt nog steeds. Maar de taal heeft inderdaad een Vernieuwing ondergaan: het is nu beleving voor en beleving na. Scholieren beleven hun toekomstige studie op locatie, je beleeft de natuur met de boswachter, straks de Dag van de Binding met Balkenende (zie voorts google, 300.000 hits). Je beleeft je een ongeluk. Waar komt het vandaan? Ongetwijfeld van zulke cursussen waar telkens in nieuwe bewoordingen wordt verkondigd dat de schijn telt, niet de realiteit, de verpakking en niet het product, het gevoel en vooral niet het verstand: kortom, de beleving. Beleving moet, or else. Met mij was het al zo ver gekomen dat het woord me ogenblikkelijk te binnen schoot toen ik onverhoeds werd gevloerd door een deun die ik in jaren niet had gehoord (Mozart natuurlijk, de dief die als geen ander heeft ingebroken in de hemel). We keken elkaar aan, en 'beleving' lag op mijn lippen. Op dat moment besloot ik dat het nu afgelopen moet zijn met het b-woord.

Het gaat me denk ik om behoud van schoonheid – de witte berg die opdoemt na een bocht in de weg, de onwaarschijnlijk simpele wiskundige uitdrukking waar je tegen aan loopt, een portret van Vermeer (Mozart onder de schilders), een andante dat je tien keer moet afspelen om weer enigszins tot bedaren te komen, een kind dat met taal speelt. Dat is wel even andere koek dan opgeklopte sentimenten, en ik wou voorstellen dat verschil zo te houden.

Maar, vraagt u zich hopelijk geamuseerd af, wat is er nou precies tegen zo'n collectieve, opgelegde, commerciële, sentimentele 'beleving'? Moet toch kunnen? Ein jeder auf seiner Façon (pardon, sorry, ieder op zijn manier). Is niks op tegen, behalve misschien dat ik er instant pissig van word. Maar wat er op tegen is? Er een woord voor te gebruiken dat iets echt suggereert.

Zal wel weer verdomd elitair zijn.

wkb.hofstee.gr

Masteropleiding
International
Humanitarian
Assistance

Voor een gelukkig Afrika

FOTO SANTEDE GEUZE - NOHA STUDENT

Ze weigert de hoop op te geven voor het 'verloren continent' Afrika en haar door oorlog verscheurde vaderland Oeganda. Monica Arac de Nyeko (25) behaalde het diploma van de masteropleiding International Humanitarian Assistance (NOHA) en werkt sindsdien als consultant bij het World Food Programme in Rome. Opleiding en baan ziet zij als kansen om haar kleine steentje bij te dragen aan een gelukkig Afrika. Want ooit zal het beter gaan.

Haar band met Afrika is als die tussen een moeder en kind: onvoorwaardelijk. Monica Arac de Nyeko praat vol liefde over haar geboorteland Oeganda. Het Oeganda van haar jeugd, met zijn oneindige sterrenhemel en breed lachende mensen. Oeganda ook, waar in het noorden al negentien jaar een bloedige oorlog woedt, uitgevochten door rebellen en kindsoldaten. Met een even rotsvast optimisme spreekt Arac de Nyeko over het Afrikaans continent, dat stuk van de wereld dat door de internationale gemeenschap is afgeschreven als 'het verloren continent'. Niet dat Arac de Nyeko de verschrikkingen is vergeten. Integendeel. Als ze vertelt over haar laatste bezoek aan Oeganda, afgelopen december, komt de realiteit hard aan: 'Elke keer denk ik dat de situatie niet nog verder kan verslechteren. Maar elke keer is het tien keer erger dan ik had verwacht. De morele structuur van de samenleving is gebroken. De dood is geworden tot de dagelijkse praktijk, mensen huilen niet, want hun tranen zijn op.'

Kwade geest

Ondanks de ellende weigert Arac de Nyeko de hoop op te geven. 'In veel delen van Afrika gaat het heel slecht. Oorlog vernietigt de geestkracht van mensen. Maar desondanks

blijft er altijd dat sprankje hoop.' Dit geloof in vooruitgang vormde de gemeenschappelijk band tussen de internationale en multidisciplinaire groep studenten met wie de voormalige lerares vorig studiejaar de masteropleiding International Humanitarian Assistance (NOHA) aan de RUG volgde. 'De discussies en colleges waren heel divers, want iedere student en docent nam zijn eigen achtergrond mee als bagage. Het veld van humanitaire hulpverlening is ontzettend breed, het is goed om van alle disciplines iets te weten.'

Ook de cultuurverschillen in de groep kwamen het programma ten goede. 'Als je iets wilt bereiken met humanitaire hulpverlening, moet je afscheid nemen van je vooroordelen', vindt Arac de Nyeko. Vanuit haar eigen achtergrond vertelde ze haar studiegenoten over een Afrikaans jongentje. Hij was door zijn familie verstoten omdat hij bezeten zou zijn door een kwade geest: 'Als hulpverlener kun je het geloof in geesten veroordelen, maar dan ga je voorbij aan de Afrikaanse cultuur. Beter is het een oplossing te zoeken die ook het perspectief van de lokale cultuur meeneemt.' Op haar beurt heeft Arac de Nyeko veel geleerd van studenten uit bevooroordeelde landen, zoals Nederland. 'In Nederland hoef je niet bang

te zijn voor een gewerschot. Toch zijn er mensen die hun veiligheid opgeven om anderen te helpen. Dat laat een ongelooflijk sterke motivatie zien. Een Nederlands meisje uit mijn programma werkt nu in Afghanistan. Daar is veel moed voor nodig.'

Brandhaarden

De huidige standplaats van de afgestuurde NOHA-studenten schetst een kaart van de brandhaarden van de wereld: Nepal, Pakistan, Afghanistan. Zelf werkt Arac de Nyeko als consultant bij haar voormalig stageadres, het hoofdkantoor van het World Food Programme in Rome. De taak van haar team is het opsporen van vroege signalen van een mogelijke humanitaire ramp. 'Rampen komen niet uit het niets. Er zijn vaak sociale of politieke aanwijzingen', legt Arac de Nyeko uit. 'Ik pas hier veel kennis uit mijn master toe in de praktijk. Maar er is altijd nog meer te leren, bijvoorbeeld over de langdurige conflicten in Colombia en Sri Lanka. En over allerlei mogelijke rampen, zoals aardbevingen, overstromingen en vulkaanuitbarstingen.' Volgens Arac de Nyeko is het erg leerzaam om te werken in een organisatie aan de top van de keten van hulpverlening: 'Ik leer hoe het systeem werkt,

hoe de hulpverlening bij de lokale problemen terecht komt.' Want dat is waar ze uiteindelijk wil zijn: ter plaatse, in Afrika.

Mantra

Die sterke band met haar geboortegrond is wat Arac de Nyeko eerder metaforisch uitbeelde met de relatie tussen een moeder en haar kind: het enige wat de moeder wil, is dat haar kind gelukkig wordt. 'Het doet pijn om te zien wat er met Afrika gebeurt. Ik ben een vrouw van het Acholi-volk. Mijn thuis is Kitgum, Noord-Oeganda. Dat is waar mijn hart is. Ik wil mijn kinderen en kleinkinderen het gelukkige Oeganda van mijn prille jeugd teruggeven.' Ooit, als de oorlog voorbij is, hoopt Arac de Nyeko een rehabilitatiecentrum voor de oorlogsslachtoffers te openen. Gelukkig hoeft ze de klus niet alleen te klaren. Geregeld ontmoet ze jonge mensen die net als zij hun steentje willen bijdragen aan een betere wereld. 'Het is alleen een kwestie van tijd. De jonge generatie deelt de visie om te veranderen, om een nieuw leiderschap te bouwen op de basis van humaniteit. Ik maak het einddoel misschien niet eens meer mee, maar ik weet dat mijn werk een kleine stap is in het proces.' Arac de Nyeko kijkt uit over de

FOTO ELMER SPAARGAREN

Monica Arac de Nyeko: 'Zonder het Eric Bleumink Fonds (zie pagina 27) had ik nooit de master-opleiding NOHA in Groningen kunnen volgen.'

stad waar ze nu leeft: 'Rome wasn't build in a day. Ik blijf het herhalen als een mantra: "Ooit zal het beter gaan".'

► TEKST YKJE VRIESINGA

Monica Arac de Nyeko spreekt op persoonlijke titel, dus niet namens het WFP.

FOTO SONIA MEIJER, NOHA STUDENT

Afghanistan

Network on Humanitarian Assistance (NOHA)

De masteropleiding International Humanitarian Assistance geeft studenten van verschillende disciplines en culturen een voorbereiding op werk in het veld van humanitaire hulpverlening. Als onderdeel van de zeven samenwerkende Europese universiteiten binnen het Network on Humanitarian Assistance (NOHA), is de RUG een van de aanbieders van het programma. Het curriculum is multidisciplinair en vrijwel alle faculteiten van de RUG dragen eraan bij met hun expertise. Meer dan 1000 afgestudeerde NOHA-studenten werken inmiddels wereldwijd in humanitaire hulpverlening of internationale samenwerking.

Feest voor Techno- logen RUG

Op 21 mei 2005 vieren het cluster Scheikundige Technologie en de Studievereniging GTD Bernoulli hun respectievelijk 45- en 20-jarig bestaan. Op het feest zijn alle (oud-)studenten en (oud-)medewerkers van harte welkom! Ben je geïnteresseerd of weet je nog adressen van andere technologen, kijk dan snel op de site: www.gtdbernoulli.nl/lustrum

Contact: bestuur@gtdbernoulli.nl of tel. (050) 363 43 99

25 jaar Stichting Integrand

Stichting Integrand, landelijk bemiddelaar in stages, werkopdrachten, en business courses voor universitaire studenten, viert op 25 mei 2005 haar 5e lustrum. Alle oud-Integranders zijn welkom op de feestavond. Aanmeldingen per e-mail sturen naar lustrum@integrand.nl. Meer informatie op www.integrand.nl.

Jaar van de Natuurkunde

Radio, tv, auto, vliegtuig en internet hebben ons leven de afgelopen 100 jaar ingrijpend veranderd. Ook leven we een stuk langer en in betere gezondheid. Omdat niet iedereen zich realiseert dat natuurkundig onderzoek aan dit alles ten grondslag ligt, wordt in 2005 wereldwijd het Jaar van de Natuurkunde gevierd. Ook wordt herdacht dat Albert Einstein in 1905 met drie legendarische wetenschappelijke artikelen de basis legde voor drie fundamentele onderzoeksgebieden: de relativiteitstheorie, de quantumtheorie en de theorie van de Brownse beweging. In Groningen zijn er tal van activiteiten: Op 2, 3 en 4 juni is er in de binnenstad een wetenschaps-circus, de hele zomer hangt de beroemde Foucaultslinger in de Martinikerk en in het najaar is er film en theater. Het uitvoerige programma staat op www.rug.nl/wyp2005

Van Mij tot Mei

De tentoonstelling 'Van Mij tot Mei' in het Universiteitsmuseum geeft een indruk van het eerste, chaotische bevrijdingsjaar in Groningen. Groningen viert feest, maar rouwt om zijn doden. Het dagelijks leven herstelt zich, maar sommige zaken komen nooit meer terug. Over de wederopbouw, zuivering, soldaten naar de Oost enzovoort.

Universiteitsmuseum

Oude Kijk in 't Jatstraat 7a
Van 16 april tot oktober 2005
Entree: € 2,50 Alumnipashouders, RUG-medewerkers en -studenten en kinderen tot 12 jaar gratis.
Openingstijden: di t/m zo van 13.00 tot 17.00 uur

RUG-Winkel Etalage

Als student heeft u waardevolle kennis en vaardigheden bij de Rijksuniversiteit Groningen opgedaan. Maar wist u dat de RUG u ook kan voorzien van allerlei interessante materiële zaken? Leuk om te ontvangen, nog leuker om te geven. En net als u dragen ze allemaal het keurmerk van de RUG!

Bulbeer

Gekleed in een toga en baret, compleet met diploma.
Afm. 20 x 16 cm.
Prijs: € 9,95

Capuchontrui

De enige, echte capuchontrui van de RUG. Verkrijgbaar in rood, grijs, blauw, oranje, groen wit en geel. Maten: S tm. XXL.
Speciale alumniprijs: € 29,95

Parker pennenset

Een Rollerball en Ballpoint met wapen + tekst Rijksuniversiteit Groningen in transparant doosje.
Prijs: € 9,95

Bekijk ook eens de rest van het assortiment

- RUG-Winkel, Oude Kijk in 't Jatstraat 39, Groningen
- www.rug.nl/winkel

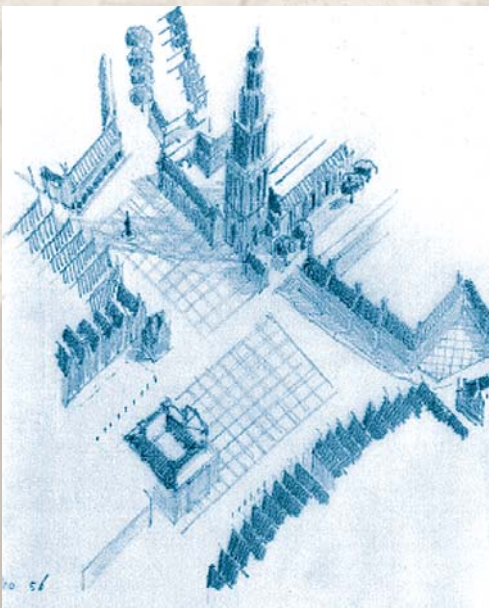
Bestellen

Neem contact op met de RUG-Winkel:
tel (050) 363 27 00
fax (050) 363 72 00
e-mail: rugwinkel@bureau.rug.nl

Sinds de Tweede Wereldoorlog is de wederopbouw van de Grote Markt een heikel punt. Vorig jaar was het nee per referendum van de Groninger bevolking tegen een nieuwe noordwand landelijk nieuws. Vooral de Martinitoren baarde zorgen. Hij zou toch niet omvallen? Maar ook in de jaren vlak na de oorlog bleek men het al moeilijk eens te worden. Alumna Arien Heering stuitte op een ware soap met Italiaanse allure.

Soap met Italiaanse allure

Mendini ontwierp het Groninger Museum, Natalini de Waagstraat. De Italiaanse architectonische snit heeft zich onderhand stevig genesteld in de Groningse ruimtelijke ordening. Wellicht was daar tijd voor nodig, want dat andere 'Italiaanse' plan voor de Grote Markt kwam niet verder dan de tekentafel: het voorstel van professor Granpré Molière om de door oorlog verwoeste Grote Markt om te vormen tot een plein met echte Italiaanse allure. Zijn visie op het toekomstige stadshart vroeg te veel van te veel Groningers en werd na zes jaar soebatten door de historische zijdeur afgevoerd. Juriste Arien Heering diepte de visie van Molière weer op voor een opdracht van haar tweede studentenleven, ditmaal architectuurgeschiedenis in Utrecht. De samenstelling van het referaat activeerde ook haar eigen herinneringen, want begin jaren zeventig studeerde ze rechten in Groningen. Een tijd waarin het Harmoniecomplex nog niet bestond en de Herestraat op de Grote Markt nog uitmondde

in die typische betonnen trap van de nieuwbouw achter het Stadhuis. Nieuwbouw die inmiddels vervangen is door Natalini's gevels rondom het Waagplein (zie cover).

Te katholiek

Granpré Molière wilde met name de letterlijk aangeschoten ruimte vóór het Stadhuis een Italiaans tintje geven. De door de bevrijdende Canadezen in puin geschoten noordwand van de markt wilde hij vlak laten. Feitelijk zou zo vóór het Stadhuis een nieuw rechthoekig plein zich uitstrekken met de Martinitoren prominent in het midden. Een blikvanger die prompt argwaan wekte over vermeende bijbedoelingen van Molière. Was dit een poging om zijn eigen katholieke opvattingen in het plan te verwerken? Het argument werd door tegenstanders in ieder geval meermalen gebruikt. Het verzet tegen Molière's veranderingsdrift steunde op een wonderlijke combinatie van Groningse sentimenten. Zo waren de in die tijd invloedrijke communisten fel tegen. Zij wilden een zo groot mogelijk contrast met de Olle Grieze en andere oudbouw die nog overeind stond. De kleine straatjes en andere traditionele vormen kleine straatjes en andere traditionele vormen à la de Delftse School waar Molière toe gerekend werd, waren allesbehalve het moderne Groningen dat zij wilden. De achterliggende breuk met het verleden, waarin de Grote Markt vooral een handelsfunctie had, kreeg wel hun zegen. Net als een groter stadhuis plus het cultuurcentrum dat het gemeentebestuur toen al zo graag naar het stadshart wilde halen.

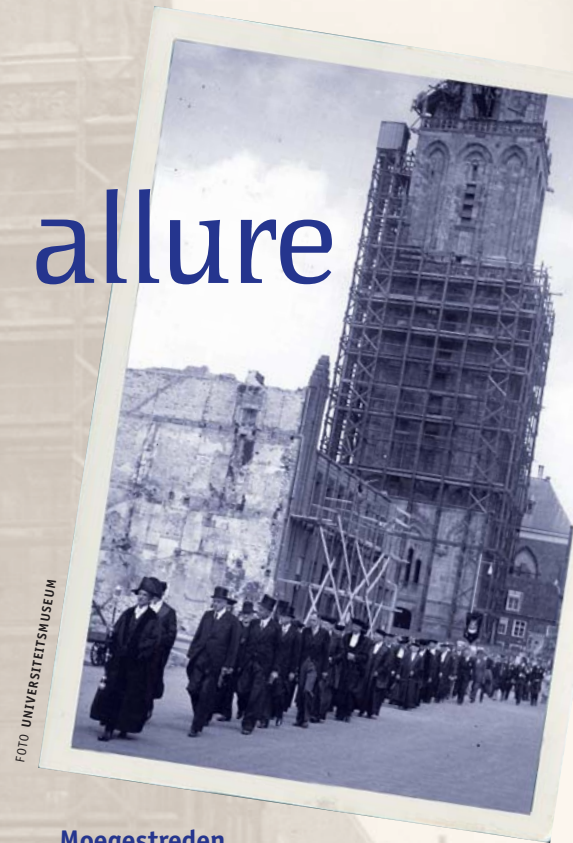

FOTO UNIVERSITEITSMUSEUM

Moegestreden

De CPN kreeg steun uit curieuze hoek. Ook de confessionele partijen waren mordicus tegen, maar voor hen was juist de functionele breuk met het verleden onverteerbaar. Een standpunt waarin de opvattingen van veel Groningse middenstanders verwoord werd. Was het niet al erg genoeg dat het stadsbestuur zichzelf de beste en duurste marktplek toe-eigende? Moest de detailhandel nu ook nog verjaagd worden door de verwoeste winkels van de noordwand te vervangen door kassaloze pleinkeien? Het lange lijstje tegenstanders bevatte ook nog de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, die uit professioneel conservatisme stelling nam tegen een veel te drastische ingreep in de historische marktform. Zes jaren verstreken en tientallen tekentafelvarianties verschenen voordat Molière de handdoek in de ring wierp en er uiteindelijk wederopgebouwd werd volgens het plan van Van der Steur en Van Tijen, dat in 1952 werd omarmd. Volgens menigeen – inclusief studente architectuurgeschiedenis Heering – is de essentie daarvan tot de dag van vandaag zichtbaar: een visieloos compromis tussen moegestreden en gefrustreerde partijen.

► TEKST JAN R. BLAAUW

Nieuws van de Alumniverenigingen

GODGELEERDHEID EN GODSDIENSTWETENSCHAP

➤ **30 maart 2005**
Alumnidag Panthegron

BEDRIJFSKUNDE

➤ **11 april 2005**
Seminar BRUG Vakkring Noord

➤ **16 april 2005**
Alumnidag Bedrijfskunde

LETTEREN

➤ **16 april 2005**
Alumnidag Hebban olla voghala

WIJSBEGEERTE

➤ **18 april en 16 mei 2005**
Filosofendispuut Alfi

MEDISCHE WETENSCHAPPEN

➤ **20 mei 2005**
Symposium Antonius Deusing

➤ **28 mei 2005**
Autorally Archigenes

➤ **23 en 24 juni 2005**
2e Lustrum Tandheelkunde en Mondhygiëne

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

➤ **11 mei 2005**
Landelijk ICT Symposium

➤ **26-27 mei 2005**
FMF-Symposium

PPSW

➤ **3 juni 2005**
Reünie Andragogiek

Themadagen, disputen, borrels en lezingen: de alumniverenigingen van de verschillende vakgroepen en faculteiten organiseren het hele jaar door speciale activiteiten voor oud-studenten. Op deze pagina's is een selectie te vinden uit het programma voor de komende maanden. Wilt u weten wat de verenigingen nog meer doen, bezoek dan eens hun websites. Ze zijn te vinden via www.rug.nl/alumni.

Symposium Antonius Deusing

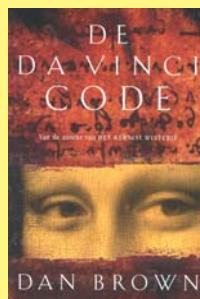
Samen met de KNMG districten Drenthe, Friesland en Groningen organiseert de Medische Alumni-vereniging Antonius Deusing op **vrijdag 20 mei** het

symposium 'Beslissingen rondom goed sterven: palliatieve sedatie en euthanasie'. Prof.dr. Marian Verkerk, hoogleraar Zorgethiek en hoofd van het Expertisecentrum Ethiek in de Zorg, houdt een lezing en verzorgt, samen met stafmedewerker drs. Menno de Bree, een workshop. Verder staan op het programma de tentoonstelling 'Van Mij tot Mei' in het Universiteitsmuseum en een diner in restaurant Land van Kokanje. Het symposium vindt plaats in de Rode Zaal van het UMCG, Hanzeplein 1, Groningen.

➤ Informatie en aanmelding
www.med.umcg.nl/informatie

Alumnidag Panthegron

Er is weer een alumnidag voor de leden van Panthegron, de alumnivereniging van Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap. De bijeenkomst op **woensdag 30 maart** begint om 12.00 uur met een lunch en de jaarlijkse ledenvergadering. 's Middags volgt het openbare college: 'De Da Vinci Code gekraakt'. Na afloop is er een borrel op de Theologische Faculteit.

➤ Meer informatie
Mirjam Lurvink
(050) 363 55 97
M.F.Lurvink@theol.rug.nl

Filosofendispuut Alfi

Iedere derde maandag van de maand organiseert Alfi, de alumnivereniging van de faculteit Wijsbegeerte, haar filosofendispuut. Er wordt stevig gediscussieerd over een onderwerp, dat één van de deelnemers aandraagt. Het gevolg: vaak blijft er weinig over van het opgebouwde denkkasteeltje dat thuis zo mooi leek.

Op **18 april** vertelt Anjo van Wely over 'Nozems en nieuwe jonge Goden'. Lidwien Schuitemaker gaat op **16 mei** in op het 'Postmodernisme'. De bijeenkomsten zijn van 19.30 tot 22.00 uur in de zaal letteren-filosofie in het Academiegebouw.

➤ Meer informatie
www.rug.nl/filosofie of Lidwien Schuitemaker
(050) 314 54 95 / lschuitemaker@hotmail.com

Reünie Andragogiek

Vrijdag 3 juni is er een reünie voor oud-studenten Andragogiek. Meer informatie is binnenkort te vinden op www.ppsw.rug.nl/andra

Autorally Archigenes

Studenten van de opleidingen Tandheelkunde (RUG) en Mondhygiëne (Hanzehogeschool) hebben één, gezamenlijke vereniging: Archigenes. Inmiddels is er een speciale alumni-afdeling, waarbij ook veel oud-studenten van de vroegere RUG-opleiding Tandheelkunde zijn aangesloten. Met de eerste activiteit van de alumnicommisie, op **zaterdag 28 mei**, wordt een oude traditie nieuw leven ingeblazen: de autorally. Leden van Archigenes kunnen die dag hun stuurmanskunst in de praktijk brengen of gewoon gezellig (oud-)studiegenoten ontmoeten.

➤ Inschrijving kan via rally@archigenes.nl. Wie lid wil worden van Archigenes kan terecht op www.tandheelkundegroningen.nl.

FMF-Symposium

Op **donderdag 26 en vrijdag 27 mei** vindt het FMF-Symposium Engineering the human body plaats. Hier wordt de natuurkundige kant belicht van biomedische technologie, zoals kunstorganen, MRI-scans en simulaties van processen in het menselijk lichaam.

➤ Meer informatie over beide symposia is te vinden op www.fmf.nl/alumni (agenda).

Landelijk ICT Symposium

Informatietechnologie speelt een steeds grotere rol in entertainment. Welke ontwikkelingen kunnen we verwachten op het gebied van computergames, films of entertainment robots? Die vraag staat centraal tijdens het Landelijk ICT Symposium Digitainment in Leiden. Het symposium vindt plaats op **woensdag 11 mei** en wordt georganiseerd door de Fysisch-Mathematische Faculteitsvereniging (FMF) en de Bèta-studie-vereniging.

Alumnidag Hebban olla voghala

Sinds hun alumnidag tijdens het afgelopen RUG-lustrum is Hebban olla voghala weer springlevend. De alumnivereniging van Nederlandse taal en cultuur houdt **zaterdag 16 april** een nieuwe alumnimiddag. Onder meer zullen enkele Neerlandici vertellen over hun ervaringen aan buitenlandse universiteiten. En, er is een borrel. Leden krijgen binnenkort meer informatie. Niet-leden die geïnteresseerd zijn, kunnen zich aanmelden via alumninederlands@yahoo.com of bij Niek Dekker, 06-24248741.

2e Lustrum Tandheelkunde en Mondhygiëne

Op **23 en 24 juni** vieren de opleidingen Tandheelkunde en Mondhygiëne hun 10-jarig bestaan. Ook voor de alumni is een boeiend programma samengesteld in de Martiniplaza te Groningen. De aftrap begint op 23 juni met een borrel voor alle oud-studenten. Op 24 juni staat tijdens een symposium de Mondzorg van Morgen centraal. Het programma wordt afgesloten met een diner, een cabaretoorstelling en een groot galafeest.

➤ Meer informatie over het symposium www.mondzorg-groningen.nl, of j.w.m.spelbrink@med.umcg.nl, (050) 3632473.

Seminar BRUG Vakkring Noord

De BRUG Vakkring Noord organiseert, samen met de Kamer van Koophandel in Groningen, op **maandag 11 april** een seminar. Onderwerp is de overdracht en overname van ondernemingen. Er komen verschillende (emotionele) aspecten aan bod, zoals waardebepaling, goodwill, onderhandelingen en financiering. Ook worden cases uit de praktijk besproken. Het seminar vindt plaats van 19.00 tot 21.30 uur in de Kamer van Koophandel aan de Leonard Springerlaan 15 te Groningen. Aan deelname zijn geen kosten verbonden. Opgave kan via brugsecretariaat@planet.nl.

➤ Meer informatie www.brug.net of via Georgy Evers (06-51500104), David van der Meer (06-41386542) of Hendrik van der Meulen (06-17256048).

Alumnidag Bedrijfskunde

Tijdens het RUG-lustrum kon de alumnidag van Bedrijfskunde niet doorgaan. Maar er is een nieuwe datum: **16 april**. Binnenkort krijgen alle alumni van de faculteit een persoonlijke uitnodiging en een dagprogramma thuisgestuurd. Er wordt momenteel gewerkt aan een keuze-programma en aan een programma voor de partners van alumni. Houd www.rug.nl/bdk in de gaten voor het laatste nieuws.

EEN PRACHTLENTE IN GRONINGEN

Een nieuwe lente, een nieuw geluid ... ook in Groningen. Stap in de auto of pak de trein en kom (terug) naar Groningen.

EEM & WEEM 22 T/M 24 APRIL

Een combinatie van gedurfde concerten in bijzondere, meestal niet voor publiek toegankelijke, locaties. Muziek in het Stadhuis en de Statenzaal, aandacht voor '100 jaar Jazz' en natuurlijk de vermaarde 'Eempjes': een muzikale wandeling.
www.eemenweem.nl

UITNODIGING

Groningen nodigt heel Nederland uit het weekend van 4 & 5 of 11 & 12 juni 2005 in Groningen door te brengen. Toeristische ondernemers uit stad en provincie, van hotels tot musea, van kanoverhuur tot kuuroord, doen mee aan deze gezamenlijke en unieke 2=1-actie.
www.groningen.nl/toerisme

ATELIERROUTE GRONINGEN

28 EN 29 MEI
Neem een 'kijkje in de keuken van de kunstenaar'. Bezoek de stadsateliers, hofes, schoolgebouwen, atelierschepen of loodsen. Geniet van de uitzichten, de doorkijkjes en bovenal de kunst. Niet alleen kijken... kopen mag ook.
www.atelierroutegroningen.nl

Wil je op de hoogte gehouden worden van de (toeristische) ontwikkelingen in Groningen, abonneer je dan op de maandelijkse nieuwsbrief via
www.groningen.nl/toerisme

Kijk voor uitgebreide informatie over de genoemde evenementen en meer op
www.groningेरuitburo.nl

MENDINI ARRANGEMENT

Boek nu vanaf € 87 p.p. (o.a. inclusief 2 overnachtingen, Mendini-fiets, entree Groninger Museum en architectuurwandeling); 050 313 57 13 of via www.groningen.nl/toerisme/arrangementen

ER GAAT NIETS BOVEN GRONINGEN

Afgestudeerd?

Meeùs adviseert u graag bij de volgende stap in uw leven.

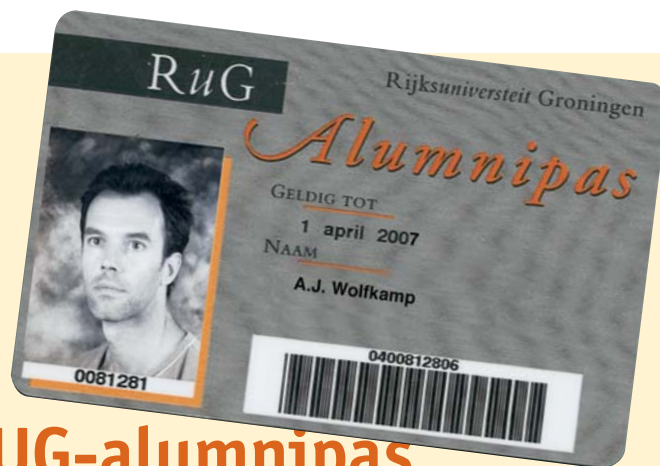
- ▼ Verzekeringen
- ▼ Pensioenen
- ▼ Woningmakelaardij
- ▼ Hypotheken
- ▼ Vermogensbeheer

VOORDELEN ALUMNIPASHOUDERS:

- Kortingen op verzekeringen
- Kosteloze pensioenscan
- Korting op de courtage bij de aankoop en/of verkoop van een huis
- Korting op de taxatiekosten van een huis
- Korting op het afsluiten van een hypotheek

Meeùs is de landelijke dienstverlener op het gebied van verzekeringen, hypotheek en makelaardij o.g. Meeùs biedt u uitgebreide service en een compleet pakket diensten. Met een uitgebreid kantorennetwerk van 125 vestigingen vindt u altijd een Meeùs-kantoor bij u in de buurt. Meeùs Groningen, Oude Boteringstraat 75, tel. (050) 365 55 55. Kijk voor meer informatie op www.meeus.com.
HYPOTHEKEN, VERZEKERINGEN, MAKELAARDIJ O.G.

MEEÙS
Goed geregeld dus.

RUG-alumnipas

Voor al onze oud-studenten en gepromoveerden is er een speciale RUG-alumnipas. Deze geeft toegang tot een aantrekkelijk servicepakket, met kortingen op diverse diensten van de RUG en andere instanties. Zoals sporten bij de ACLO, een postacademische cursus of een avondje genieten van het Noord-Nederlands Orkest. En, niet te vergeten 10% korting op artikelen in de RUG-winkel. Nieuw is de korting op de diensten van Meeùs, een landelijke dienstverlener (125 vestigingen) op het gebied van verzekeringen, hypotheek en makelaardij. De pas kost € 35,- en is drie jaar geldig. Dat is nog geen € 12,- per jaar!

Voor meer informatie

Bezoek onze website: www.rug.nl/alumni
Bestel de brochure (met aanvraag-formulier):
Tel. (050) 363 77 67 Fax (050) 363 75 98
E-mail alumni@bureau.rug.nl

De Amerikaanse musicologe en jazzsaxofoniste Kristin McGee is docente Popmuziek bij de letterenfaculteit. Amper een jaar geleden woonde zij nog in Chicago, waar zij college gaf en enkele jazz-ensembles leidde. Hoe bevalt het haar in de 'muziekstad' Groningen?

Kristin McGee

FOTO © Adams Appel, tv-programma van de RUG
www.adamsappel.nl/archief2004/afl18

Popdocente in Groningen muziekstad

Met het jaarlijks terugkerende festival Noorderslag en muziektempels als Vera, Simplon en De Oosterpoort slaat Groningen – om het op zijn Gronings te zeggen – als popstad geen slecht figuur. Ook op andere muzikale fronten is er trouwens veel te doen. Een bijzonder evenement is bijvoorbeeld het overwegend klassiek getinte Eem & Weem Festival (22, 23 en 24 april), dat dit jaar de zaterdagavond muzikaal wijdt aan de geschiedenis van honderd jaar jazz. Kristin McGee is nieuwsgierig naar die avond. McGee: 'Ik heb tot nu toe een aantal interessante concerten bijgewoond, in onder meer jazzcafé De Spieghel. Het valt me op dat in Groningen veel goede muzikanten rondlopen. Om die reden heb ik besloten mijn saxofoon weer op te pakken. Ja, ik wil weer eens deelnemen aan een echte jamsessie.'

Artistiek statement

Eigenlijk gaat ze niet meer zo vaak naar jazzconcerten als vroeger. McGee: 'Tegenwoordig hoor je voornamelijk bebop, en daar heb ik nu juist weinig verwantschap mee. De jazz begon ooit als een mogelijkheid voor muzikanten om een artistiek statement te maken. Het was de muziek voor mensen die zich op een zowel intellectuele als fysieke manier wilden uiten. Daar lijkt nu een einde aan te zijn gekomen. Jazzmuziek wordt alleen nog maar voor de zoveelste keer gereproduceerd. En dan vind ik het niet meer stimulerend om te luisteren. Heel soms maak ik nog een concert met vrije jazz mee. Daar kan ik gelukkig nog steeds van genieten.' In Chicago voltooide McGee verschillende saxofoonstudies en promoveerde ze als ethnomusicoloog op een onderzoek naar met name de obstakels die vrouwelijke jazzbands in de jaren dertig tot en met de jaren vijftig moesten overwinnen. 'Die obstakels zijn volgens mij nog steeds aanwezig. Jazz wordt ook nu veelal gezien als een muzieksoort van en voor mannen. Ook al zijn er veel vrouwen geweest die binnen de jazzwereld naam hebben gemaakt.'

Hip-hop

De jazz heeft zich volgens McGee de afgelopen decennia meer en meer afgescheiden van de culturele en sociologische ontwikkelingen binnen de westerse samenleving. 'Daardoor heeft de jazz de aansluiting met de maatschappij verloren. En vooral om die reden is jazz volgens mij steeds minder populair geworden bij de jongeren. Het is niet toevallig dat bijvoorbeeld veel Afrikaanse Amerikanen zich vanaf de jaren tachtig steeds meer aangetrokken voelden tot hip-hop. Muzieksoorten die wél de onderwerpen belichamen van het dagelijkse leven in de grote steden.'

Naast de verschillen tussen jazz en hip-hop interesseert McGee zich bovenal voor de manier hoe de muzikale smaak ontstaat en zich ontwikkelt. 'Mensen hebben vaak een sterke mening als het over muziek gaat. Hoe komt die tot stand? Welke factoren zijn van invloed? Is het mogelijk om zo'n mening op een intelligente manier te verwoorden? En zijn er twee mensen denkbaar met precies dezelfde muzikale smaak? Waarom niet? Het zijn vragen die ik me waarschijnlijk altijd zal blijven stellen.'

► TEKST JACOB MOERMAN

'Jazz heeft aansluiting met maatschappij verloren'

FOTO: JAN WILLEM WECK

Leren stopt niet na je studententijd. Life Long Learning is essentieel voor continue ontwikkeling. AOG Contractonderwijs speelt hierop in door samen met de RUG diverse opleidingen aan te bieden. RUG-alumni die zo'n opleiding hebben genoten, vertellen in deze rubriek over studeren, motivatie en carrière.

Jan Willem Weck (57) is directeur-generaal van de Algemene Bestuursdienst van het Rijk. Hij studeerde in 1972 af aan de RUG in Nederlands Recht. Vorig jaar was hij deelnemer aan de eerste editie van de American Comenius

Course, een executive leergang die op zoek gaat naar fundamentele krachten en dynamiek die veranderingen teweeg brengen in de wereld, in organisaties en in jezelf.

'Toen we aankwamen in Berkeley waren we nog lang niet uitgereisd. Integendeel, we wilden nog wel doorreizen,' vertelt Jan Willem Weck over de tweedaagse treinreis met de California Zephyr van Chicago naar San Francisco. De reis maakt deel uit van de American Comenius Course. 'We reden via het industriële achterland van de metropool Chicago, door het Mid-Westen, de prairies en de Rocky Mountains naar Salt Lake City om vervolgens door de Sierra Nevada via Sacramento in Berkeley aan te komen. Onderweg stapten er verschillende topsprekers in die lezingen gaven over de identiteit van de Amerikanen, over de manier waarop de Amerikanen in de wereld staan en de ontwikkelingen die zich de afgelopen tijd hebben voorgedaan. Tegelijkertijd zie je het immense Amerikaanse landschap langs je leerlokaal,

'We waren nog lang niet uitgereisd'

de lounge van de trein, komen. Zo was een van de inleiders een Utah-indiaan terwijl we door Utah reden. Hij vertelde over zijn identiteit, zijn stam, verslavingsproblematiek en de problemen met de autoriteiten over landclaims waar zij tot op de dag van vandaag nog mee te maken hebben. Urenlang reed je door de woestijn en het gebergte heen, maar het indrukwekkende landschap leidde niet af.'

Schoorstenen

Als directeur-generaal van de Algemene Bestuursdienst bestuurt Weck een Management Development-systeem voor de top van het Rijk. In de dienst zijn 900 management-functies van alle ministeries verenigd met als achterliggende gedachte het uitdragen van de eenheid van het Rijk, waar hij zelf al vanaf het begin van zijn carrière werkt. Hij heeft diverse functies bekleed bij het Ministerie van Economische Zaken. 'In het verlengde van mijn scriptie over de kleine letters in consumentencontracten ben ik begonnen bij de consumentenbescherming. Daarna bij milieu. Ik was in die tijd een soort trait d'union tussen Economische Zaken, bedrijfsdepartement, industriedepartement en het Ministerie van Milieu. Aan de kant van het milieu moest ik duidelijk maken dat de schoorstenen toch wel moesten roken, terwijl ik aan de kant van de bedrijven en industrie duidelijk moest maken dat de schoorstenen een stuk minder moesten roken.' Daarnaast was hij zeven jaar plaatsvervangend secretaris-generaal van Economische Zaken. Ook heeft Weck tien jaar als directeur-generaal bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat gewerkt en nu is hij sinds enkele jaren werkzaam voor de hele rijksdienst, gepositioneerd binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Hoewel Weck voornamelijk vanuit zakelijk verkennend oogpunt deelnam aan deze eerste editie van de leergang, heeft hij ook door kunnen bouwen op zijn eigen persoonlijke ontwikkeling. 'Ik heb geleerd meer buiten kaders te denken. Het succesverhaal van

Filippenko over zijn ontdekking van een vorm van anti-zwaartekracht en hoe hij daaraan vasthield tegen iedere weerstand van collega's in, deed mij realiseren dat dat te maken heeft met de manier waarop je bereid bent out-of-the-box te denken. Het verjongt je organisatie en kan helpen met het oplossen van moeilijke problemen.'

Shakespeare

De leergang is opgebouwd uit twee studieweken: een in het voorjaar aan de oostkust en een in het najaar aan de westkust van Amerika. De deelnemers waren de eerste studieweek te gast op Harvard en Yale. In het najaar vond, na de treinreis, de rest van de studieweek plaats in Berkeley. 'De colleges op locatie vormden in sterke mate een toegevoegde waarde. Zeer inspirerend om op deze campussen tussen de studenten de leerstof aangeboden te krijgen. Op Berkeley bevonden we ons tussen veel Aziatische en Zuid-Amerikaanse studenten. De bevolking aan de Westkust wordt sterk bepaald door etnische groepen. Ik realiseerde me dat het sterk geïntegreerde karakter, zoals wij dat van de Amerikaanse bevolking kennen, er niet meer is. Het college van Marjorie Garber, professor Engelse taal en literatuur op Harvard, heeft ook veel indruk op mij gemaakt. Zij sprak over macht aan de hand van stukken van Shakespeare. Tijdens het diner voerden enkele van haar studenten monologen en dialogen op uit Hamlet en King Lear. Mooier kun je de lesstof niet illustreren, zeker omdat we daarvoor een discussie hadden gevoerd over de "hard power" die Amerika nu in de wereld hanteert. Wij hoorden hierover zeer kritische geluiden. Wat mij opviel of eigenlijk tegenviel, is dat je deze geluiden vanuit de hotspots van intellect niet of nauwelijks terug hoort in de publieke discussies in de media. Toen ik naar de redenen van deze discrepantie vroeg, kreeg ik daar geen duidelijk antwoord op. Wel realiseer ik mij dat het van belang is jezelf te blijven oriënteren op wat Amerikanen drijft en wat hun discussiepunten zijn. Hun mondiale invloed geeft daartoe alle aanleiding.'

De American Comenius Course is een executive topprogramma over 'leiderschap en spirit' in samenwerking met docenten van de klassieke Amerikaanse universiteiten Harvard, Yale en Berkeley. De leergang bestaat uit twee modules van ieder een week. Tijdens de eerste studieweek concentreren topdocenten van Harvard zich op 'the concept of power'. In Yale staat 'the concept of dignity' centraal. De tweede studieweek bestaat uit een tweedaagse treinreis met de befaamde California Zephyr van Chicago naar San Francisco en een driedaags bezoek aan de universiteit van California in Berkeley. 'Breaking new ground' en 'out-of-the-box thinking' zijn hier leidende thema's.

► TEKST
SOPHIE DE GRAAF

AGENDA

STARTDATA

donderdag

19 mei 2005

► Nationale Comenius Leergang

woensdag

11 mei 2005

► Europese Comenius Leergang

zondag

22 mei 2005

► American Comenius Course

Informatie:

Sandra Roelen-Hendriks
of Ellen van der Linden,
tel. (050) 316 22 23

POSTACADEMISCH ONDERWIJS

In samenwerking met de RUG bieden vier instituten postacademisch onderwijs aan:

- Academische Opleidingen Groningen
- Academie voor Management
- Comenius
- IBO het Instituut voor Bedrijfskunde

ORATIES EN AFSCHEIDSCOLLEGES

WISKUNDE EN NATUURWETEN- SCHAPPEN

12 april 2005

➤ oratie prof.dr.
J.J. de Gier
*Farmaceutische
patiëntenzorg*

17 mei 2005

➤ afscheidscollege
prof.dr.ir.
R.M. Voncken
Chemische technologie

31 mei 2005

➤ oratie prof.dr.
D.G.M. Beersma
(14.15 uur)
Chronobiologie

MEDISCHE WETEN- SCHAPPEN

5 april 2005

➤ oratie prof.dr.
W.H. Brouwer
*Verkeersgeneeskunde en
neuropsychologie*

19 april 2005

➤ oratie prof.dr.
H.J.M. Groen
*Longziekten, i.h.b.
longoncologie*

7 juni 2005

➤ oratie prof.dr.
R.L. Diercks
(14.15 uur)
Sportgeneeskunde

21 juni 2005

➤ oratie prof.dr.
H.A.M. Kerstjens
Longziekten

RECHTSGELEERD- HEID

26 april 2005

➤ afscheidscollege
prof.mr. G.R. Rutgers
*Privaatrecht, i.h.b.
burgerlijk procesrecht*

31 mei 2005

➤ oratie prof.mr.
J.H. Jans *Publiekrecht*

14 juni 2005

➤ oratie prof.mr.dr.
H. Bröring (15.30 uur)
*Integrale beoefening
van het recht*
➤ oratie prof.mr.
D.A. Lubach

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

10 mei 2005

➤ oratie prof.dr.
H.J. ter Bogt
*Economische weten-
schappen, i.h.b.
overheidsmanagement*

PPSW

24 mei 2005

➤ oraties 15.30 uur
prof.dr. A.J.J.M.
Ruijsenaars
Orthopedagogiek
prof.dr. E.J. Knorth
*Orthopedagogiek, i.h.b.
jeugdzorg*
prof.dr.
A.E.M.G. Minnaert
*Orthopedagogiek en
klinische onderwijs-
kunde*

BEDRIJFSKUNDE

7 juni 2005

oratie mw. prof.dr.
J.I. Stoker
*Leiderschap en
organisatieverandering*

RUIMTELIJKE WETENSCHAPPEN

21 juni 2005

oratie mw. prof.dr.
I. Hutter (14.15 uur)
Demografie

Wijzigingen voor-
houden. Tenzij
anders vermeld
beginnen afscheids-
colleges om 16.00
uur en oraties om
16.15 uur.
Inlichtingen:
mw. I. Sibers,
tel. (050) 363 52 90.

Rectificatie

Het portret van mr.
H. Addens (voormalig
Secretaris van de
Universiteit) is niet
geschilderd door
M. Duran, zoals per
abuis in het december-
nummer vermeld
stond, maar door
M. Welbergen.

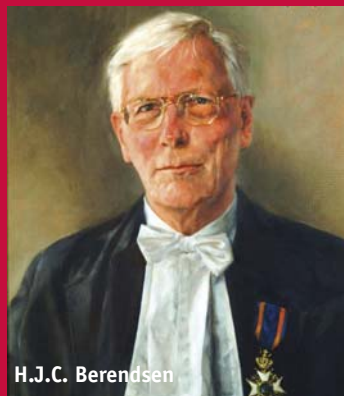
Informatie over schen- king van portretten:

prof.dr. G. Boering,
tel. (050) 541 6483.
Zie ook [www.rug.nl/
portretgalerij](http://www.rug.nl/portretgalerij)
(portretten vanaf 2000)
of www.rug.nl/museum
(portretten sinds 1614).

HOGLERAAR- PORTRETTE

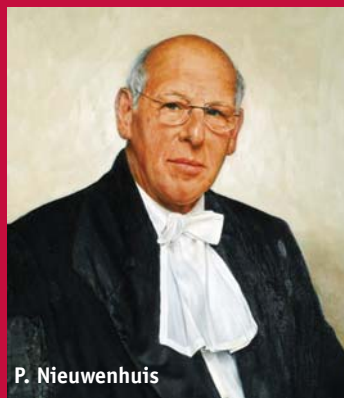
RECENTE AANWINSTEN

Sinds de stichting kent de Groningse univer-
siteit de traditie dat emeriti-hoogleraren hun
portretten aanbieden aan de alma mater.

H.J.C. Berendsen

Fysische chemie (1963–1999)
door J. Asselbergs

P. Nieuwenhuis

Histologie en microscopische
anatomie (1981–2001)
door F.E. Schley

W.C. Nieuwpoort

Theoretische chemie (1968–1996)
door J. Viegiers

COLOFON

Twintigste jaargang
Eerste nummer/maart 2005
ISSN 0921-1721

Broerstraat 5 is een gratis
kwartaalmagazine voor alle
afgestudeerden en gepromo-
veerden van de Rijksuniver-
siteit Groningen, inclusief
oud-cursisten van de
Academische Opleidingen
Groningen. *Broerstraat 5*
wil ertoe bijdragen dat het
contact tussen de universiteit
en iedereen die daar onder-
wijs heeft gevolgd in stand
blijft en zo mogelijk inten-
siever wordt. Heeft u
opmerkingen of ideeën?
Laat het ons weten!

Redactieadres

Redactie Broerstraat 5
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 52 36
redactieB5@bureau.rug.nl

Redactie

Hans Biemans
Lidy Bosker
Fenneke Colstee
Sophie de Graaf
Gert Gritter
Bert Wolfkamp

Eindredactie

Fenneke Colstee

Internet

<http://www.rug.nl/alumni>

Ontwerp en lay-out

In Ontwerp, Assen

Pre-press

Faciliteit Bedrijf RUG

Druk

Tijl Offset, Zwolle
Oplage 54.000

Adresbestand

De RUG hecht veel waarde aan
contact met oud-studenten.
Conform de Wet Bescherming
Persoonsgegevens gaat de
universiteit zorgvuldig met
adresgegevens om. Indien
u wijzigingen wilt doorgeven
of contact niet op prijs stelt,
dan kunt u zich wenden tot:

Rijksuniversiteit Groningen

Alumnielaties RUG
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 77 67
alumni@bureau.rug.nl

Wat heeft Farzaneh Tajdini met het Eric Bleumink Fonds?

Farzaneh Tajdini (1970) is onderzoeker bij het Institute for Management and Planning in Teheran, Iran. Dankzij het Fonds volgt ze de masteropleiding Popular Studies aan de RUG.

'When I heard I was awarded a EBF-scholarship, I was so glad... You see, I was already admitted to the University of Shiraz in Iran, after a tough competition: only 35 places for 3,000 applicants (I was 7th). But I longed to go to a Western university, in Europe or America. To enlarge my knowledge, have new experiences, get acquainted with other, different cultures. Now I have this great opportunity. My ambition? Well, I am very much aware of the position of women in developing countries. For more than 10 years I have been a research assistant, on behalf of family planning projects. And when I consider the life my mother and women of her generation led, I don't like that. So I want to do my best to contribute to improving women's lot: our safety, chances and place in society in general.'

Het *Eric Bleumink Fonds* van de RUG verstrekt beurzen aan talentvolle studenten en onderzoekers uit ontwikkelingslanden. Het fonds, opgericht in mei 2000, heeft een bestuur onder leiding van de Rector Magnificus. Voor het werven van het geld zorgt het Ubbo Emmius Fonds. Voor meer informatie over donaties, schenkingen en legaten aan het *Eric Bleumink Fonds*:

UBBO EMMIUS FONDS
RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN
POSTBUS 72, 9700 AB GRONINGEN
TEL. (050) 363 75 95
UBBO.EMMIUS.FONDS@BUREAU.RUG.NL

ABN AMRO GRONINGEN
REKENINGNR. 56.30.98.961
T.N.V. STICHTING UBBO EMMIUS FONDS
INZAKE ERIC BLEUMINK FONDS

**Eric
Bleumink
Fonds**

S P E C I A A L V O O R A L U M N I

DANCE CLASSIC NIGHT

Zin om weer eens die goede, oude tijd te beleven?
En weer lekker te swingen op Aretha Franklin, Donna Summer,
Gloria Gaynor, Trammps, en vele, vele anderen?

Op 9 april 2005 is het zover.

Het grootste Dance-Classic-feest van het Noorden zal plaatsvinden op een wel heel unieke lokatie. In de Aa-kerk in het hartje van Groningen kun je urenlang uit je dak gaan op de beste soul en discoplatten van de jaren '70 en '80.

Kijk op www.groningensoulcity.nl en bestel vandaag nog kaarten!

DANIËLLE WESTERHOF (30)

- ▶ Studie mediaevistiek/Engels 1993–2000
- ▶ Werk pas gepromoveerd en werkzaam in bibliotheek
- ▶ Huis stallen van achttiende-eeuws landgoed Kedleston, Yorkshire, waar vriend Simon beheerder is
- ▶ Huishouden met Simon (29), historicus
- ▶ Bruto jaarsalaris 11.000 euro

'D'ark Ages worden ze genoemd. In de Middeleeuwen zou amper iets interessants zijn gebeurd. De mensen heetten barbaars. Allemaal vooroordelen! Veel grondbeginselen van de moderne samenleving stammen uit de Middeleeuwen en de periode zit vol interessante literatuur en ideeën. Toen ik na twee jaar Engels koos voor mediaevistiek, had ik amper een idee wat ik er eigenlijk mee kon. Het was puur interesse, intellectueel uitdagend. En er gebeurden altijd leuke dingen. Omdat we met een klein groepje waren, konden we bijvoorbeeld rustig twee weken naar Rome om middeleeuwse kerken te bezoeken. Middeleeuwse handschriften zijn vaak ontzettend mooi. Ik wilde wel in een museum werken of in een UB op de zaal oude en kostbare werken. Maar na mijn afstuderen was ik nog lang niet klaar met mijn scriptieonderwerp: hartbegravenissen. Vooraanstaande middeleeuwers lieten hun hart nog wel eens apart begraven, met name bij kloosters. Mijn scriptie ging over de Schotse koning Robert De Bruce, die zijn hart naar het Heilige Land wilde sturen. Omdat ik meer van de traditie wilde weten, besloot ik een aio-plaats te zoeken. In Groningen lukte dat helaas niet. In Amsterdam ook niet. Ik probeerde Groot-Britannië, York leek me een goede plek. En ja, positieve respons. Alleen, in Engeland betalen ze je niet voor het schrijven van je proefschrift. Gelukkig wist ik drie beurzen in de wacht te slepen, had ik een baantje in de openbare bibliotheek en droegen mijn ouders nog wat bij. Verhuizen was moeilijker dan ik dacht, een cultuurshock. Vooral het eerste jaar dacht ik: Ooo, ik wil weer terug naar Nederland! Ook al omdat ik ineens weer op een klein kamertje woonde. Afgelopen december heb ik mijn proefschrift verdedigd. Nu zoek ik een baan, liefst aan een universiteit. Tegen onafhankelijke onderzoekers wordt toch wat raar aangekeken.'

ERIK BETTEN (28)

- ▶ Studie mediaevistiek/geschiedenis 1993–1999
- ▶ Werk eindredacteur teletekst en radionieuws bij de NOS
- ▶ Huis jaren dertig bovenwoning in Utrechtse volkswijk
- ▶ Huishouden getrouwd met Corien, verpleegkundige
- ▶ Bruto jaarsalaris 35.000 euro (plus een te verwaarlozen bedrag uit eigen tekstbureau)

'A' l in mijn tweede jaar geschiedenis deed ik een vak mediaevistiek en ik was er snel van overtuigd dat dat helemaal bij mij paste. De heel kleine schaal van mediaevistiek sprak me aan. We hadden soms maar met zijn tweeën of drieën college. Wat er later zou gebeuren, zou ik wel zien. Ik wilde vooral iets doen wat me boeide. Ik ken mezelf een beetje: Als ik iets enkel doe omdat het perspectief heeft, gaat het mis. Dingen moeten mijn hart hebben. Lange tijd was ik ervan overtuigd dat ik in het vak zou blijven. Tot mijn scriptie. Toen had ik niet meer zo'n zin in de onderzoekswereld. Laat ik maar op tijd beginnen met solliciteren, dacht ik, want de vooruitzichten voor mediaevisten waren niet zo gunstig. Nieuwsredacteur teletekst was de eerste vacature waar ik op reageerde. Ik schrok toen ik meteen een uitnodiging kreeg. Ik was nog niet afgestudeerd! Ik naar Hilversum. Werd ik meteen aangenomen, zonder enige ervaring. Ik moest met twee maanden beginnen. Gelukkig wist ik er vier van te maken. In 2001 ging teletekst samen met de internetredactie. Maar aan de samenwerking met internet kwam vorig jaar een einde. Teletekst, vond men, had toch meer raakvlakken met het radionieuws. Korte berichten, het laatste nieuws, vooral de hoofdpunten. Vandaar dat teletekst nu één redactie vormt met het radionieuws. Ik werd eindredacteur, nadat ik al een paar jaar waarnemend eindredacteur was geweest. Ik stuur zes mensen aan. Ik bepaal welke berichten er gemaakt worden en ik kijk of ze goed zijn, voor teletekst en voor het nieuws van Radio 2. Radio 1 zit een tafel verder. Ik vind het nou nog erg leuk, onder meer omdat ik maatschappelijk relevant werk doe. Maar op termijn wil ik terug naar het Noorden. Ik kom uit Friesland. Ik heb wel het idee dat ik in het Noorden thuishoor.'

Gegrepen door het vakgebied en de kleinschaligheid van de studie kozen ze allebei voor de bovenbouwstudie mediaevistiek. De wetenschap lokte. Waar leidde dat toe?

▶ TEKST
ELLIS ELLENBROEK